

Na temelju članka 160. stavak 1. točka b), c), d), e) i f) u svezi s člankom 29. stavak 5., člankom 30. stavak 5., člankom 44. st. 1., 2. i 3., člankom 76. i člankom 54. stavak 3. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08), članka 4. i 14. stavak 1. alineja 8. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06 i 88/07) i članka 16. Zakona o upravi Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), Ministarstvo sigurnosti donosi

PRAVILNIK

O ULASKU I BORAVKU STRANACA

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Pravilnika)

Pravilnikom o ulasku i boravku stranaca (u daljnjem tekstu: Pravilnik) propisuju se tehnička pitanja uvjeta i procedure za ulazak stranaca u Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: BiH), izgled i sadržaj naljepnice vize, postupanje kod skupnog ulaska stranaca iz zemalja bezviznog režima, postupak na granici, sredstva za izdržavanje, rok važenja aerodromske tranzitne vize i tranzitne vize, putne isprave za strance, uvjeti za odobrenje boravka strancima u BiH, oblik i sadržaj potvrde o identitetu za osobu bez državljanstva, izgled i sadržaj naljepnice odobrenja boravka, izgled, sadržaj i postupak kod izdavanja osobne iskaznice za strance, knjiga stranaca, kao i druga tehnička pitanja od značaja za boravak i kretanje stranaca u BiH.

II - ULAZAK STRANACA U ZEMLJU

Članak 2.

(Ulazak stranaca)

- (1) Strancu može biti odobren ulazak u BiH ako ispunjava uvjete propisane Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu (u daljnjem tekstu: Zakon) i ovim pravilnikom.
- (2) Stranac koji nije oslobođen obveze pribavljanja vize sukladno članku 20. ili članku 21. Zakona, za ulazak u BiH mora imati vizu.
- (3) Obrazac naljepnice vize u gornjem lijevom kutu sadrži naslov "Bosna i Hercegovina", desno pored toga na središnjem dijelu naslov "VIZA", a u desnom kutu broj naljepnice. S lijeve strane, ispod naslova "Bosna i Hercegovina", nalazi se optički promjenjivi element ispod kojeg je prostor za fotografiju. Ispod naziva "VIZA" nalazi se rubrika "Vizu izdao" u koju se unosi naziv diplomatsko-konzularnog predstavništva BiH koje je izdalo vizu, u produžetku rok od kojeg boravak važi, ispod naziva "Vizu izdao" nalazi se rubrika "Broj ulazaka", a u produžetku rok do kojeg viza važi. Ispod rubrike "Broj ulazaka", nalazi se rubrika "Tip vize" u koju se unosi vrsta vize, a ispod nje rubrika u koju se upisuje prezime i ime stranca. Ispod rubrike prezime i ime stranca upisuje se broj putovnice, u produžetku spol, datum rođenja i zemlja koja je izdala putovnicu. Prostor ispod ovih rubrika predstavlja strojarski čitljivu zonu u koju se upisuju podaci koji se mogu elektronski očitati.
- (4) Naslov i nazivi rubrika na obrascu naljepnice vize ispisani su na bosanskom, hrvatskom, srpskom, francuskom i engleskom jeziku. Tekst na bosanskom i hrvatskom jeziku ispisani su latiničnim, a na srpskom jeziku ćirilničnim pismom. Pojedinačni podaci koji se unose u obrazac naljepnice vize ispisuju se latiničnim pismom.
- (5) Naljepnica vize lijepi se u putovnicu stranca. Potpis ovlaštene osobe i pečat diplomatsko-konzularnog predstavništva BiH unose se ručno sa desne strane naljepnice tako da obuhvate i dio naljepnice vize i dio stranice

putovnice, a da se pri tome osigura nesmetan uvid u podatke unesene u propisanim rubrikama i da se izbjegne strojarski čitljiva zona.

(6) Obrazac zahtjeva za vizu i obrazac naljepnice vize su sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 1. i Obrazac broj 2.

Članak 3.

(Ulazak malodobnika)

(1) Stranac mlađi od 18 godina (malodobnik) koji ima osobnu putnu ispravu može prelaziti granicu BiH u pratnji jednog ili oba roditelja, zakonskog zastupnika ili staratelja, odnosno, u pratnji osobe koja je opunomoćena pratiti ga uz potpisanu i ovjerenu punomoć roditelja, zakonskog zastupnika ili staratelja. Malodobnik koji putuje bez pratnje, mora imati ovjerenu suglasnost roditelja, zakonskog zastupnika ili staratelja.

(2) Suglasnost ili punomoć sadrži: osobne podatke o malodobniku i zakonskom zastupniku, osobne podatke o pratitelju malodobnika ukoliko putuje s pratnjom, razlog i vrijeme boravka u BiH, vremenski period na koji se izdaje suglasnost ili punomoć i potpis davatelja. Ovaj dokument mora biti na jednom od jezika u zvaničnoj uporabi u BiH ili na engleskom jeziku i ovjeren od strane ovlaštenog sudskog prevoditelja ako se radi o prijevodu.

(3) Smatra se da malodobni stranac posjeduje suglasnost zakonskog zastupnika ako:

- a) putuje avionom i posjeduje popratnicu za putovanje malodobne osobe izdanu od strane operatora aviona,
- b) je u sastavu školske ekskurzije, a nalazi se na popisu sudionika ekskurzije ovjerenim od nadležne školske ustanove,
- c) sudjeluje u sportskoj, kulturnoj ili sličnoj manifestaciji i nalazi se na popisu sudionika.

(4) Ukoliko stranac mlađi od 18 godina (malodobnik) ne dođe u pratnji jednog ili oba roditelja, zakonskog zastupnika ili staratelja i ne ispunjava neki od navedenih uvjeta iz ovog članka bit će vraćen i predan graničnoj policiji susjedne države iz koje je pokušao ući u BiH.

Članak 4.

(Skupni ulazak stranaca iz bezviznog režima)

(1) Stranci koji imaju zajedničku (kolektivnu) putnu ispravu mogu ulaziti, kretati se i izlaziti iz BiH samo zajedno, a punoljetne osobe koje su upisane u zajedničku putnu ispravu moraju imati dokument s fotografijom na osnovu kojeg se može utvrditi njihov identitet. Izuzetno se članu skupine može dozvoliti pojedinačno napuštanje države, ako je to nužno iz njegovih privatnih razloga ili ako tako odredi nadležni organ. Vođa skupine mora imati osobnu putnu ispravu i ne može napustiti BiH bez skupine. Broj osoba koje putuju na zajedničku putnu ispravu ograničen je na pet do 50 osoba.

(2) Stranci koji imaju drugu putnu ispravu, izuzev putovnice, koja se može koristiti za prelazak granice BiH, a u BiH žele ući, boraviti i izaći organizirano u skupini, mogu ulaziti, kretati se i izlaziti iz BiH samo zajedno. Izuzetno se članu skupine može dozvoliti pojedinačno napuštanje države, ako je to nužno iz njegovih privatnih razloga ili ako tako odredi nadležno tijelo. Vođa skupine ne može napustiti BiH bez skupine, osim u izuzetnim slučajevima i uz suglasnost Službe za poslove sa strancima (u daljnjem tekstu: Služba).

(3) Stranci koji skupno ulaze u BiH, pored ispunjenja općih uvjeta za ulazak, moraju imati dokaz o organiziranom putovanju koji će nositi vođa skupine.

(4) Ukoliko prilikom kontrole izlaska skupine iz BiH Granična policija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Granična policija BiH) utvrdi da svi članovi skupine nisu napustili BiH, o tome odmah izvješćuje Službu.

Članak 5.

(Postupak na granici)

(1) Stranac je dužan prilikom prelaska granice BiH, policijskom službeniku tijela nadležnog za kontrolu prelaska državne granice (u daljnjem tekstu: policijski službenik Granične policije BiH), dati na uvid dokumentaciju potrebnu za odobrenje ulaska u BiH.

(2) Strancu koji ispunjava uvjete za ulazak, policijski službenik Granične policije BiH će odobriti ulazak u BiH i u putnu ispravu stranca unijeti otisak ulaznog štambilja.

(3) Unošenje otiska ulaznog štambilja neće se primjenjivati u slučaju prelaska granice sa osobnom iskaznicom ili drugim dokumentom čiji nositelji, sukladno zaključenom međunarodnom ugovoru čija je BiH ugovorna strana ili na temelju odluke Vijeća ministara BiH, mogu ulaziti u BiH bez putne isprave, kao i šefovima država i dužnosnicima čiji je dolazak službeno najavljen diplomatskim putem.

Članak 6.

(Uvjeti za odobrenje ulaska)

(1) Stranac može ući u BiH ako ispunjava osnovne opće uvjete za ulazak, odnosno, mora posjedovati važeću putnu ispravu, važeću vizu za ulazak, boravak ili prelazak preko teritorija BiH, ako u BiH ne ulazi po bezviznom režimu ulaska ili odobrenje boravka propisano Zakonom.

(2) Pored ispunjavanja osnovnih općih uvjeta potrebno je i ispunjavanje ostalih općih uvjeta koji se odnose na posjedovanje dovoljnih sredstava za izdržavanje tijekom planiranog boravka stranca u BiH i za izlazak iz zemlje, uključujući i sredstva za zdravstvenu zaštitu, te na posjedovanje dokumenata ili dokaza ili pružanje informacija na temelju kojih se može razumno zaključiti o razlogu i uvjetima namjeravanog boravka, ako je to moguće i potrebno, te da ima potvrdu o vakcinaciji ako dolazi sa područja na kojem vlada epidemija zarazne bolesti.

(3) Ispunjavanje ostalih općih uvjeta iz članka 19. stavak 3. točka e), f) i g) Zakona, provjerava Granična policija BiH po službenoj dužnosti.

(4) Stranac može ući u BiH i kada ne ispunjava opće uvjete za ulazak samo ako je to predviđeno međunarodnim sporazumom čija je BiH ugovorna strana ili odlukom Vijeća ministara BiH.

Članak 7.

(Sredstva za izdržavanje)

Dokazi o posjedovanju sredstava za izdržavanje su:

- a) gotov novac u domaćoj ili stranoj konvertibilnoj valuti,
- b) vidovi bezgotovinskog plaćanja ili podizanja sredstava ili garancija banke,
- c) pozivno pismo,
- d) dokaz o organiziranom putovanju ili uplaćenom smještaju,

- e) posjedovanje drugih sredstava,
- f) radna dozvola.

Članak 8.

(Posjedovanje novčanih sredstava)

- (1) Obveza stranca je, na zahtjev policijskog službenika Granične policije BiH na graničnom prijelazu, predočiti dokaze o posjedovanju finansijskih sredstava u iznosu od 150 KM za svaki dan boravka u BiH.
- (2) Finansijska sredstva iz stavka 1. ovog članka mogu biti u gotovom novcu ili vidovima bezgotovinskog plaćanja, prihvaćenim od bankarskog sistema BiH, koja nedvojbeno ukazuju da mogu poslužiti kao temelj za izdržavanje stranca u BiH, koje je stranac dužan predočiti, na zahtjev policijskog službenika Granične policije BiH, prilikom prelaska graničnog prijelaza.
- (3) Stavak 1. ovog članka primjenjivat će se do donošenja odluke Vijeća ministara BiH o potrebnom najmanjem iznosu sredstava za izdržavanje, u smislu članka 158. stavak 2. Zakona.

Članak 9.

(Pozivno pismo)

- (1) Posjedovanje sredstava za izdržavanje stranca koji u BiH ulazi sa vizom ili je državljanin zemlje bezviznog režima, kao i razlog ulaska i boravka stranca u BiH može se dokazivati i pozivnim pismom.
- (2) Ako pozivno pismo izdaje stranac sa odobrenim privremenim boravkom u BiH u svrhu spajanja obitelji, pod razumnim osnovom iz članka 57. stavak 1. Zakona može se smatrati da stranac sa kojim se traži spajanje obitelji zakonito boravi na teritoriju BiH u periodu od tri godine prije pridruživanja člana obitelji.

Članak 10.

(Zahtjev i dokazi za ovjeru pozivnog pisma)

- (1) Zahtjev za ovjeru pozivnog pisma podnosi se na propisanom obrascu.
- (2) Radi ovjere pozivnog pisma izdatelj pozivnog pisma mora dostaviti dokaze kojim dokazuje da može preuzeti obveze propisane člankom 34. stavak 4. Zakona.
- (3) Kada je izdatelj pozivnog pisma fizička osoba uz zahtjev za ovjeru pozivnog pisma dužan je priložiti:
 - a) potpisan i popunjen obrazac pozivnog pisma,
 - b) dokaz o uplati propisane pristojbe,
 - c) kopiju osobne iskaznice ili putne isprave izdatelja pozivnog pisma,
 - d) dokaz o posjedovanju sredstava za izdržavanje kojim dokazuje sposobnost izvršavanja obveza preuzetih pozivnim pismom:

- uvjerenje o redovitim mjesečnim primanjima ili posjedovanje gotovog novca u domaćoj ili stranoj valuti, odnosno posjedovanje financijskih sredstava,
 - dokaz o osiguranom smještaju za stranca,
 - druge dokaze kojim izdavatelj pozivnog pisma može dokazati posjedovanje sredstava za izdržavanje,
- e) kopiju putne isprave stranca kojeg poziva.
- (4) Ako je izdavatelj pozivnog pisma fizička osoba, Služba može zatražiti da fizička osoba da suglasnost o zapljeni 1/3 svojih novčanih osobnih primanja koja ostvaruje kod poslodavca, odnosno iz mirovine u korist proračuna Institucija BiH, koja bi služila kao garancija o osiguranju troškova iz stavka 2. ovog članka.
- (5) Kada je izdavatelj pozivnog pisma pravna osoba uz zahtjev za ovjeru pozivnog pisma dužna je priložiti:
- a) popunjen obrazac pozivnog pisma potpisan i ovjeren od ovlaštene osobe u pravnoj osobi,
 - b) dokaz o uplati propisane pristojbe,
 - c) ovjerenu kopiju rješenja o upisu u sudski registar pravne osobe koje izdaje pozivno pismo sa prilogom iz kojeg je vidljivo tko je osoba ovlaštena za zastupanje,
 - d) dokaz o solventnosti pravne osobe koja izdaje pozivno pismo,
 - e) uvjerenje poreske uprave o izmirenim poreskim obvezama i doprinosima pravne osobe koja izdaje pozivno pismo (ne starije od 30 dana),
 - f) kopiju uvjerenja poreske uprave o određenom jedinstvenom identifikacijskom broju poreskog obveznika,
 - g) kopiju putne isprave stranca kojeg poziva.
- (6) Ako je izdavatelj pozivnog pisma pravna osoba Služba može zatražiti da pravna osoba u korist proračuna Institucija BiH izda bjanko ovjerenu mjenicu, koja bi služila kao garancija o osiguranju troškova iz stavka 2. ovog članka. Do napuštanja teritorije BiH stranca za kojeg je izdano pozivno pismo, mjenica se čuva u sefu Službe. Ako ne bude potrebe za aktiviranjem mjenice, u cilju namirenja troškova nastalih boravkom stranca u BiH, mjenica se poništava i odlaze u spis predmeta.
- (7) U slučaju kad se ovjerava pozivno pismo u svrhu izdavanja Vize - D, pored dokaza iz st. 2. 3. i 4. ovog članka, izdavatelj pozivnog pisma dostavit će dokaze kojim se opravdava razlog ulaska i boravka stranca u BiH.
- (8) U slučaju kad se ovjerava pozivno pismo radi izdavanja Vize - D strancu koji ima namjeru podnošenja zahtjeva za boravak u BiH na temelju izdane radne dozvole uz zahtjev za ovjeru pozivnog pisma potrebno je dostaviti i kopiju radne dozvole.
- (9) Obrazac zahtjeva za ovjeru pozivnog pisma je sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 3.

Članak 11.

(Obrazac pozivnog pisma)

- (1) Obrazac pozivnog pisma je pravokutnog oblika, tiskan dvostrano, formata A4.
- (2) Obrazac pozivnog pisma koje izdaje domaća pravna osoba ili strana pravna osoba registrirana u BiH, pored izjave propisane člankom 34. stavak 4. Zakona, sadrži:

- a) prostor za upis podataka o izdavatelju: naziv pravne osobe, adresa sjedišta, ime odgovorne osobe i kontakt telefon,
- b) prostor za upis podataka o strancu kojeg poziva: prezime, ranija prezimena i ime, spol, ime roditelja, datum, mjesto i država rođenja, broj i važnost putne isprave, državljanstvo, druga državljanstva, stručna sprema, trenutno zaposlenje i podaci o poslodavcu, razlog poslovnog posjeta BiH, vremenski period i broj dana trajanja posjeta, podaci o ranijim poslovnim kontaktima sa pozvanim strancem, podatke da li će pozvani stranac tražiti privremeni boravak u BiH, podatke gdje stranac namjerava ići nakon posjeta BiH, druge podatke i adresa boravka stranca u BiH,
- c) izjavu izdavatelja pozivnog pisma danu pod moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću kojom izdavatelj pozivnog pisma izjavljuje da za vrijeme boravka pozvanog stranca na sebe preuzima obvezu strancu osigurati smještaj, pokriti troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati za vrijeme boravka stranca u BiH, troškove stavljanja stranca pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH, te da je svjestan da lažna izjava može dovesti do odbijanja ovjere pozivnog pisma kao i kaznenog progona sukladno pravnim propisima BiH,
- d) prostor za potpis i pečat izdavatelja pozivnog pisma/direktor-odgovorna osoba,
- e) prostor za ovjeru organizacijske jedinice Službe.

(3) Obrazac pozivnog pisma koji izdaje državljanin BiH, stranac sa odobrenim stalnim boravkom ili stranac sa odobrenim privremenim boravkom u BiH, pored izjave propisane člankom 34. stavak 4. Zakona, sadrži:

- a) prostor za upis podataka o izdavatelju: prezime, ime roditelja, ime, datum, mjesto i država rođenja, adresa stanovanja, grad, kontakt telefon, broj, datum i mjesto izdavanja osobne iskaznice ili putne isprave za stranca s odobrenim privremenim boravkom u BiH, podaci o trenutnom zaposlenju, drugi izvori prihoda, mjesečni prihodi, visina drugih izvora prihoda, podaci o stambenom prostoru i podaci o statusu u BiH (za strance),
- b) prostor za upis podataka o strancu kojeg poziva: prezime, ranija prezimena i ime, spol, ime roditelja, datum, mjesto i država rođenja, broj i važnost putne isprave, državljanstvo, druga državljanstva, bračni status, zanimanje, trenutno zaposlenje i podaci o poslodavcu i adresa boravka stranca u BiH,
- c) podaci o posjetu: razlog posjeta, podatke o vremenu ulaska stranca u BiH i dužini boravka u BiH, podatke da li će pozvani stranac tražiti privremeni boravak u BiH, podatke da li je pozivatelj u srodstvu sa strancem i kako, podatke kako i koliko dugo poznaje stranca kojeg poziva, obiteljska situacija pozvanog stranca, podatke da li još neka osoba putuje sa pozvanim strancem, podatke gdje stranac namjerava ići nakon posjeta BiH, druge podatke,
- d) izjavu izdavatelja pozivnog pisma danu pod moralnom, materijalnom i kaznenom odgovornošću kojom izdavatelj pozivnog pisma izjavljuje da za vrijeme boravka pozvanog stranca na sebe preuzima obvezu strancu osigurati smještaj, pokriti troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati za vrijeme boravka stranca u BiH, troškove stavljanja stranca pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH, te da je svjestan da lažna izjava može dovesti do odbijanja ovjere pozivnog pisma kao i kaznenog progona sukladno pravnim propisima BiH,
- e) prostor za potpis izdavatelja pozivnog pisma,
- f) prostor za ovjeru tijela uprave ili notara,
- g) prostor za ovjeru organizacijske jedinice Službe.

(4) Obrazac iz stavka 2. i obrazac iz stavka 3. ovog članka su sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 4. i Obrazac broj 5.

Članak 12.

(Ovjera pozivnog pisma)

- (1) Ovjeru pozivnog pisma vrši organizacijska jedinica Službe po mjestu prebivališta/boravišta, odnosno sjedišta izdavatelja pozivnog pisma.
- (2) U postupku po zahtjevu za ovjeru pozivnog pisma inspektor za strance organizacijske jedinice Službe, po službenoj dužnosti, vrši operativne provjere na terenu kojim utvrđuje točnost navoda podnositelja zahtjeva i provjere u operativnim i službenim evidencijama tijela nadležnih za provođenje zakona u BiH o čemu sačinjava zabilješku u spisu predmeta.
- (3) Ukoliko su ispunjeni uvjeti organizacijska jedinica Službe vrši ovjeru pozivnog pisma tako da na obrazac pozivnog pisma unosi otisak štambilja "IZVRŠENA JE OVJERA POZIVNOG PISMA".
- (4) Ukoliko nisu ispunjeni uvjeti za ovjeru pozivnog pisma u spis se ulaže zabilješka, a o razlozima odbijanja ovjere izdavatelju pozivnog pisma se daje usmeno saopćenje.
- (5) Organizacijska jedinica Službe vrši operativne provjere i koordinaciju sa Graničnom policijom BiH radi kontroliranja ulaska, boravka i izlaska stranca za kojeg je ovjereno pozivno pismo.

Članak 13.

(Dokaz o organiziranom putovanju ili uplaćenom smještaju)

Stranac koji u BiH ulazi posredstvom turističke agencije dužan je na zahtjev policijskog službenika Granične policije BiH prezentirati vaučer turističke agencije ili drugi dokaz kojim se dokazuje da za vrijeme boravka u BiH ima osiguran smještaj i ishranu, te dokaz da ima pokrivena ostale troškove uključujući sredstva za zdravstvenu zaštitu i troškove povratka u zemlju polaznog odredišta.

Članak 14.

(Posjedovanje drugih sredstava)

Stranac posjeduje sredstva za izdržavanje ukoliko je, prihodima ostvarenim od nepokretne imovine u BiH ili iz sredstava ostvarenih po osnovu direktnih stranih ulaganja, poslovno tehničke suradnje, kao i drugih načina stjecanja prihoda, u mogućnosti osigurati svoje izdržavanje u BiH.

Članak 15.

(Radna dozvola)

Stranac koji posjeduje vlastitu radnu dozvolu zadovoljava uvjete koji se odnose na posjedovanje sredstava za izdržavanje.

Članak 16.

(Garancija za izlazak iz zemlje)

(1) Postojanje sredstava za izlazak stranca iz zemlje može se dokazati davanjem na uvid prijevozne karte koja vrijedi za povratak u zemlju polazne destinacije ili za nastavak putovanja ukoliko stranac posjeduje vizu na temelju koje može nastaviti putovanje na teritorij druge države ukoliko je viza potrebna.

(2) Postojanje garancije za izlazak iz zemlje može se dokazati i zakonitim posjedovanjem odgovarajućeg prijevoznog sredstva ukoliko tim prijevoznim sredstvom stranac i putuje.

Članak 17.

(Odbijanje ulaska)

(1) Strancu koji ne ispunjava uvjete za ulazak u BiH propisane Zakonom i ovim pravilnikom Granična policija BiH će odbiti ulazak u BiH.

(2) Ukoliko se radi o strancu iz članka 26. stavak 2. Zakona, Granična policija BiH će odbiti ulazak stranca u BiH, ali neće donositi rješenje o odbijanju ulaska, osim ukoliko stranac odbija da odmah napusti granični prijelaz.

(3) Strancu kojem je odbijen ulazak u BiH iz razloga propisanih člankom 26. stavak 3. Zakona, Granična policija BiH donosi rješenje o odbijanju ulaska u BiH, u kojem se navodi razlog odbijanja ulaska. U putnu ispravu stranca se unosi otisak štambilja "ODBIJEN ULAZAK". Dostava rješenja o odbijanju ulaska strancu vrši se na način propisan člankom 26. st. 3. i 4. Zakona. Ukoliko se dostava ne može izvršiti na ovaj način, rješenje se dostavlja sukladno odredbama Zakona o upravnom postupku.

(4) Protiv odluke kojom je strancu odbijen ulazak u BiH dozvoljena je žalba koja se podnosi u roku i na način propisan člankom 26. stavak 6. Zakona.

(5) Obrazac rješenja o odbijanju ulaska je sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 6.

III - VIZE

Članak 18.

(Aerodromska tranzitna viza)

(1) Aerodromska tranzitna viza (Viza - A) može se izdati strancu za jedan, dva ili više prelazaka kroz međunarodno područje aerodroma u periodu tranzita.

(2) Aerodromska tranzitna viza (Viza - A) se izdaje sa rokom važenja do tri mjeseca.

Članak 19.

(Tranzitna viza)

(1) Tranzitna viza (Viza - B) izdaje se strancu za jedan, dva ili u izuzetnim slučajevima više prelazaka preko teritorija BiH.

(2) Vrijeme boravka na teritoriju BiH tijekom jednog tranzitnog putovanja ne može trajati duže od pet dana.

(3) Tranzitna viza (Viza - B) se izdaje s rokom važenja do šest mjeseci.

Članak 20.

(Viza na granici)

(1) U izuzetnim slučajevima, strancu se može izdati viza na granici i to viza za kratkoročni boravak (Viza - C) za jedan ulazak do 15 dana, ili tranzitna viza (Viza - B) za jedan ulazak na period do pet dana ili aerodromska tranzitna viza (Viza - A) za jedan ulazak u trajanju od jedan dan, a sukladno članku 36. stavak 5. Zakona.

(2) Vizu na granici izdaje Granična policija BiH ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili osobni razlozi i to:

a) izdavanje vize iz razloga sigurnosti BiH, vrši se po pismenom zahtjevu Službe koji se dostavlja Graničnoj policiji BiH,

b) izdavanje vize iz humanitarnih razloga obuhvaća potrebu vršenja žurnih liječničkih intervencija i medicinskih evakuacija, sudjelovanja specijaliziranih timova u humanitarnim akcijama pronalaženja i spašavanja usljed prirodnih i drugih katastrofa i slično,

c) izdavanje vize iz ozbiljnih profesionalnih razloga obuhvaća članove i pratitelje stranih delegacija koji po pozivu domaćih institucija prisustvuju zvaničnim sastancima, strane gospodarstvenike i predstavnike kompanija koji po pozivu domaćih institucija ili kompanija prisustvuju zvaničnim sastancima, članove sportskih klubova, društava i reprezentacija koji sudjeluju na međunarodnim sportskim natjecanjima po pozivu sportskih saveza i slično,

d) izdavanje vize iz osobnih razloga obuhvaća prisustvo sahrani člana uže obitelji, brigu o maloljetnom djetetu ili slično.

(3) Na granici se viza iz st. 1. i 2. ovog članka može izdati samo ako stranac ispunjava osnovne i ostale opće uvjete za ulazak u BiH propisane Zakonom, te ako stranac dokaže da nije bio u mogućnosti unaprijed podnijeti zahtjev za izdavanje vize u DKP BiH, prikaže dokument ili više njih kojim dokazuje neodgodiv razlog za ulazak u BiH, te garantira povratak u zemlju podrijetla ili uobičajenog mjesta boravka.

(4) Utemeljenost razloga za izdavanje vize, dokaze o nemogućnosti prethodnog podnošenja zahtjeva za izdavanje vize nadležnom DKP BiH, razloge za neodgodiv ulazak u BiH kao i garancije za povratak u zemlju podrijetla ili uobičajenog mjesta boravka, cijeni i utvrđuje mjesno nadležna organizacijska jedinica Granične policije BiH.

(5) Zahtjev za izdavanje vize na granici podnosi se osobno, mjesno nadležnoj organizacijskoj jedinici Granične policije BiH. Granični prijelazi na kojima se može izdati viza na granici propisuju se odlukom Vijeća ministara BiH.

(6) Uz zahtjev za izdavanje vize na granici stranac daje pismenu izjavu o razlozima neodgodivog ulaska u BiH i razlozima zašto nije bio u mogućnosti unaprijed podnijeti zahtjev za izdavanje vize u DKP BiH. Policijski službenik Granične policije BiH vrši provjeru istinitosti navoda i o istom sačinjava službenu zabilješku koju odlaže u spis.

(7) U slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje vize na granici, žalba nije dopuštena.

Članak 21.

(Skraćenje vize)

(1) Kada Služba ili Granična policija BiH utvrdi da stranac nema dovoljno sredstava za izdržavanje može skratiti rok važenja vize.

(2) Rok važenja vize se skraćuje na način da se preko naljepnice vize unese otisak štambilja "SKRAĆENO", a u naljepnici vize se ručno unosi novi rok i/ili novi broj dana važnosti vize, pečat i potpis ovlaštene osobe, tako da potpis i pečat obuhvaćaju dio naljepnice vize i dio stranice putovnice.

Članak 22.

(Poništenje vize)

- (1) Strancu koji je ušao i boravi u BiH na temelju vize, viza će biti poništena iz razloga propisanih člankom 42. stavak 1. Zakona rješenjem Službe, a postupak provodi organizacijska jedinica Službe, na čijem teritoriju je stranac prijavljen ili zatečen. Rješenje se donosi po službenoj dužnosti ili po obrazloženom prijedlogu drugog tijela.
- (2) Strancu kojem je poništena viza, a nije izrečena mjera protjerivanja, određuje se rok za napuštanje teritorija BiH koji ne može biti duži od osam dana, a ako postoje razlozi iz članka 99. Zakona stavlja se pod nadzor.
- (3) Strancu kojem je poništena viza iz razloga propisanih člankom 42. stavak 1. točke a), b), c), d), f), h), i) i j), a nije lišen slobode, može se izreći mjera protjerivanja i do napuštanja teritorije BiH može se staviti pod nadzor iz razloga propisanih člankom 99. Zakona.
- (4) Viza se poništava na način da se preko naljepnice vize unese otisak štambilja "PONIŠTENO". Ispod naljepnice vize unosi se datum i razlog poništenja, potpis ovlaštene osobe i pečat, tako da potpis i pečat obuhvaćaju dio naljepnice vize i dio stranice putovnice.
- (5) Protiv rješenja kojim je poništena viza, a nije izrečena mjera protjerivanja žalba nije dopuštena.
- (6) Protiv rješenja kojim je poništena viza i istodobno izrečena mjera protjerivanja može se izjaviti žalba u rokovima propisanim člankom 87. Zakona, u dijelu koji se odnosi na izrečenu mjeru protjerivanja. Žalba odgađa izvršenje rješenja.

Članak 23.

(Obavijest o skraćanju ili poništenju vize)

- (1) O vizama koje su poništene, kao i o vizama kojima je rok važenja skraćen, tijelo koje je vizu poništilo, odnosno skratilo rok njenog važenja, odmah pismeno obavještava nadležno pretpostavljeno tijelo, koje o navedenim činjenicama obavještava Ministarstvo, Službu i Ministarstvo vanjskih poslova (u daljnjem tekstu: MVP).
- (2) Obavijest iz stavka 1. ovog članka sadrži sljedeće podatke: ime i prezime stranca, datum rođenja, mjesto i državu rođenja, državljanstvo, vrstu, broj i važnost putne isprave, vrstu, broj i važnost vize, razlog i datum skraćivanja, odnosno poništenja, sa rokom određenim za napuštanja teritorije BiH.

IV - PUTNE ISPRAVE ZA STRANCE

Članak 24.

(Vrste putnih isprava za strance)

- (1) Putna isprava sa kojom stranac može ući u BiH je važeća putovnica ili drugi putni identifikacijski dokument koji je izdalo strano nadležno tijelo vlasti i koji BiH priznaje, te važeća osobna iskaznica ili drugi osobni identifikacijski dokument s fotografijom koji se može koristiti za prijelaz državne granice, a priznat je međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana, kao i putna isprava izdana strancu u BiH sukladno Zakonu.
- (2) Stranac koji ima namjeru ostvariti pravo na privremeni boravak, u BiH mora ući s putovnicom čija je važnost najmanje tri mjeseca duža od perioda na koji ima namjeru tražiti odobrenje privremenog boravka i u kojem treba biti unesen otisak ulaznog štambilja Granične policije BiH.
- (3) Putne isprave za strance koje se izdaju u BiH su:

- a) putna isprava za izbjeglice,
- b) putna isprava za osobe bez državljanstva,
- c) putni list za strance.

V - BORAČAK STRANACA

Članak 25.

(Vrste boravka)

Pod boravkom stranaca, u smislu članka 51. Zakona smatra se:

- a) vizni boravak - pravo boravka stranca u BiH u vremenu koje je navedeno u vizi,
- b) bezvizni boravak - pravo boravka stranca koji u BiH dolazi iz zemalja bezviznog režima, sukladno odredbi članka 21. Zakona,
- c) privremeni boravak - pravo boravka na teritoriju BiH koji se strancu odobrava po njegovom zahtjevu rješenjem Službe u trajanju do jedne godine, ukoliko nije drukčije određeno odobrenjem boravka,
- d) stalni boravak - pravo boravka na teritoriju BiH koji se strancu odobrava po njegovom zahtjevu rješenjem Službe u neograničenom vremenu.

Članak 26.

(Zahtjev za odobrenje boravka)

- (1) Zahtjev za odobrenje boravka u BiH stranac može podnijeti iz inozemstva, putem DKP BiH i neposredno u BiH u organizacijskoj jedinici Službe.
- (2) Zahtjev za odobrenje boravka se podnosi osobno, a za poslovno nesposobnog stranca zahtjev podnosi zakonski zastupnik.
- (3) Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka u pravilu se podnosi u inozemstvu, putem DKP BiH. Izuzetno, zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka podnosi se u BiH nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe samo ako je stranac:
 - a) u BiH ušao sa vizom za dugoročni boravak (Viza - D)
 - b) državljanin zemlje bezviznog režima.
- (4) Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka podnosi se najkasnije 15 dana prije isteka važenja vize za dugoročni boravak (Viza - D), odnosno bezviznog boravka.
- (5) Kada se zahtjev podnosi putem DKP BiH, strancu se izdaje potvrda koja služi kao dokaz o podnesenom zahtjevu, koja se ne smatra odobrenjem boravka i ne može se koristiti za ulazak u BiH. Zahtjev se sa dostavljenim priložima, putem Ministarstva vanjskih poslova, dostavlja Službi na nadležnost. Obrazac potvrde iz ovog stavka je sastavni dio Pravilnika, Obrazac broj 7.

(6) Zahtjev za produženje privremenog boravka podnosi se u BiH nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe, ili izvan BiH, putem DKP BiH najkasnije 15 dana prije isteka važećeg perioda boravka.

(7) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan priložiti fotografiju veličine 30X35 mm, ovjerenu fotokopiju putovnice sa otiskom ulaznog štambilja ili unesenom vizom - D ili naljepnicom prethodno odobrenog privremenog boravka, potvrdu o prijavi boravišta, dokaz o osiguranim sredstvima za izdržavanje, dokaz o osiguranom stanovanju, liječničko uvjerenje, dokaze o nekažnjavanju i nevođenju kaznenog postupka iz države podrijetla, te ovisno o osnovu boravka dokaz kojim se opravdava utemeljenost zahtjeva za boravak.

(8) Zahtjev za odobrenje stalnog boravka podnosi se tijekom trajanja privremenog boravka, a najkasnije 15 dana prije isteka važećeg privremenog boravka.

(9) Ukoliko se zahtjev za odobrenje boravka podnosi u BiH, strancu se izdaje potvrda koja se smatra odobrenjem boravka, dok se o zahtjevu ne donese konačna odluka. Obrazac potvrde iz ovog stavka je sastavni dio Pravilnika, Obrazac broj 8.

(10) Potvrda iz stavka 9. ovog članka izdaje se sa rokom važenja do 30 dana i može se iz opravdanih razloga produžavati do donošenja konačnog rješenja po zahtjevu.

(11) Na zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka i zahtjev za odobrenje stalnog boravka plaća se propisana pristojba.

(12) Produženje privremenog boravka može se odobriti na zahtjev stranca, ali samo po istom temelju po kojem je odobren privremeni boravak čije se produženje traži.

(13) Izuzetno od stavka 12. ovog članka, punoljetni stranac koji boravi u BiH neprekidno tri godine po osnovu privremenog boravka odobrenog u svrhu spajanja obitelji stječe pravo na podnošenje zasebnog zahtjeva za odobrenje privremenog boravka po drugom temelju, ukoliko ispunjava uvjete propisane ovim zakonom za odobrenje privremenog boravka po drugom temelju.

(14) U slučaju da stranac traži odobrenje privremenog boravka po drugom temelju, istekom važnosti privremenog boravka, dužan je napustiti BiH, a zahtjev za odobrenje boravka podnijeti sukladno stavku 3. ovog članka.

Članak 27.

(Obrasci zahtjeva za odobrenje boravka)

(1) Zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka u BiH podnosi se na obrascu "Zahtjev za izdavanje odobrenja/produženje privremenog boravka u BiH" koji je sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 9.

(2) Zahtjev za odobrenje stalnog boravka u BiH podnosi se na obrascu "Zahtjev za izdavanje odobrenja stalnog boravka u BiH" koji je sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 10.

VI - PRIVREMENI BORAVAK

Članak 28.

(Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka)

(1) Privremeni boravak može se odobriti strancu pod uvjetom da:

a) raspoláže dokazom kojim opravdava postojanje temelja za odobrenje privremenog boravka,

- b) raspolaže sredstvima za izdržavanje,
 - c) posjeduje liječničko uvjerenje, izdano najkasnije tri mjeseca prije dana podnošenja zahtjeva, iz kojeg je vidljivo da ne boluje od bolesti koja predstavlja prijetnju javnom zdravlju u BiH, izuzimajući slučajeve kada je oboljenje nastupilo nakon odobrenog prvog privremenog boravka u BiH,
 - d) ima osiguran odgovarajući smještaj u BiH, koji podrazumijeva stambeni prostor koji je opremljen infrastrukturom (voda, kanalizacija, struja i dr.) i udovoljava higijensko-tehničkim uvjetima za zdravo stanovanje,
 - e) posjeduje osigurano zdravstveno osiguranje koje se može koristiti u BiH,
 - f) ne postoje razlozi koji isključuju odobrenje boravka propisani Zakonom,
 - g) posjeduje putovnicu čije je važenje najmanje tri mjeseca duže od roka na koji traži odobrenje privremenog boravka i
 - h) da se protiv stranca ne vodi kazneni postupak i da nije kažnjavao za kazneno djelo, što stranac dokazuje potvrdom koju je izdalo nadležno tijelo države u kojoj ima uobičajeno mjesto boravka. Ovaj dokaz se ne dostavlja za malodobnika starosne dobi do 14. godina.
- (2) U postupku rješavanja zahtjeva za boravak inspektor za strance organizacijske jedinice Službe, po službenoj dužnosti, vrši operativne provjere na terenu kojima utvrđuje točnost navoda podnositelja zahtjeva i provjere u operativnim i službenim evidencijama tijela nadležnih za provođenje zakona u BiH o čemu sačinjava zabilješku u spisu predmeta. Provjere u operativnim i službenim evidencijama tijela nadležnih za provođenje zakona u BiH ne vrše se za malodobnika starosti do 14. godina.

Članak 29.

(Osnovi za odobrenje privremenog boravka)

- (1) Osnovi za odobrenje privremenog boravka su:
- a) brak s državljaninom BiH (PB/1),
 - b) vanbračna zajednica stranca s državljaninom BiH (PB/2),
 - c) spajanje obitelji (PB/3),
 - d) rad po osnovu izdane radne dozvole (PB/4),
 - e) privatno poduzetništvo (PB/5),
 - f) rad ključnog osoblja u pravnoj osobi (PB/6),
 - g) znanstvenoistraživački rad (PB/7),
 - h) umjetnički rad (PB/8),
 - i) sportski rad (PB/9),
 - j) rad konsultanata (PB/10),

- k) obrazovanje (PB/11),
- l) liječenje (PB/12),
- m) volonterski rad (PB/13),
- n) angažiranje u vjerskim organizacijama i zajednicama (PB/14),
- o) vlasništvo na nepokretnoj imovini (PB/15),
- p) realizacija projekta značajnog za BiH (PB/16),
- r) realizacija međunarodnog sporazuma čija je BiH ugovorna strana (PB/17),
- s) humanitarni razlozi (PB/18),
- t) drugi opravdani razlozi (PB/19).

(2) Odobrenje privremenog boravka može se izdati najduže na period do jedne godine, ovisno od osnova boravka, pod uvjetom da stranac ispunjava opće uvjete za odobrenje boravka, propisane Zakonom i ovim pravilnikom, te pod uvjetom da je u BiH ušao zakonito.

(3) Kategorije stranaca koje u BiH ne moraju imati radnu dozvolu sukladno članku 84. Zakona, u BiH mogu boraviti po osnovu:

- a) viznog, odnosno bezviznog boravka ili
- b) odobrenja privremenog boravka.

Članak 30.

(Brak sa državljaninom BiH - PB/1)

(1) Privremeni boravak po osnovu braka sa državljaninom BiH može se odobriti strancu ako državljanin BiH ima prebivalište u BiH i ako je brak pravovaljan u BiH, uz ispunjavanje općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka propisanih člankom 53. Zakona i člankom 28. ovog pravilnika.

(2) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:

- a) izvod iz matične knjige vjenčanih nadležne matične službe u BiH, ili odgovarajući dokument nadležnog organa druge zemlje izdan na međunarodnom obrascu iz kojeg je vidljiva činjenica zaključenja braka sa državljaninom BiH ili ovjerenu kopiju vjenčanog lista s ovjerenim službenim prijevodom,
- b) uvjerenje o državljanstvu za državljanina BiH,
- c) kopiju osobne iskaznice za državljanina BiH,
- d) dokaz o prijavi prebivališta iz kojeg je vidljivo da je državljanin BiH stalno nastanjen u BiH,
- e) dokaz o zajedničkom domaćinstvu,

f) dokaz da državljanin BiH ima stalni izvor prihoda ili da raspolaže dovoljnim sredstvima za vlastito izdržavanje i za izdržavanje bračnog druga (dokaz o zaposlenju i mjesečnim primanjima, izvod iz bankovnog računa, posjedovanje nepokretne imovine u BiH na temelju koje je moguće osigurati sredstva za izdržavanje i drugo),

g) izjavu ovjerenu kod općinskog tijela uprave ili notara, kojom se državljanin BiH obvezuje snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, te troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH.

(3) Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremensko razdoblje naznačeno u zahtjevu, a najduže do godinu dana, uz uvjet da je važnost putne isprave stranca duža za tri mjeseca od perioda boravka.

(4) Ukoliko prestane brak stranc ima pravo na produženje boravka samo ako ispunjava uvjete iz članka 58. Zakona.

Članak 31.

(Vanbračna zajednica stranca s državljaninom BiH - PB/2)

(1) Privremeni boravak po osnovu vanbračne zajednice s državljaninom BiH može se odobriti strancu ako državljanin BiH ima prebivalište u BiH.

(2) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranc je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:

a) dokaz o slobodnom bračnom stanju za oba vanbračna partnera,

b) dokaz da zajednica života stranca i državljanina BiH egzistira najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva za odobrenje privremenog boravka u BiH, ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete (dokaz o registraciji vanbračne zajednice, izjave svjedoka i slično, a za djecu izvod iz matične knjige rođenih),

c) uvjerenje o državljanstvu za državljanina BiH,

d) kopiju osobne iskaznice za državljanina BiH,

e) dokaz o prijavi prebivališta iz kojeg je vidljivo da je državljanin BiH stalno nastanjen u BiH,

f) dokaz o zajedničkom kućanstvu,

g) dokaz da državljanin BiH ima stalni izvor prihoda, ili da raspolaže dovoljnim sredstvima za vlastito izdržavanje i za izdržavanje vanbračnog partnera (dokaz o zaposlenju i mjesečnim primanjima, izvod iz bankovnog računa, posjedovanje nepokretne imovine u BiH na temelju kojeg je moguće osigurati sredstva za izdržavanje i drugo),

h) izjavu ovjerenu kod općinskog tijela uprave ili notara, kojom se državljanin BiH obvezuje snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, te troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH.

(3) U cilju utvrđivanja postojanja vanbračne zajednice, u postupku rješavanja po zahtjevu, vrše se operativne provjere, vodi se ispitni postupak, saslušavaju se oba vanbračna partnera (pojedinačno i/ili suočenjem), a po potrebi se saslušavaju i svjedoci.

(4) Odobrenje privremenog boravka izdaje se na vremenski period naznačen u zahtjevu, a najduže do godinu dana, uz uvjet da je važnost putne isprave stranca duža za tri mjeseca od perioda boravka.

(5) Ukoliko prestane vanbračna zajednica stranac ima pravo na produženje boravka samo ako ispunjava uvjete iz članka 58. Zakona.

Članak 32.

(Spajanje obitelji PB/3)

(1) Spajanje obitelji podrazumijeva ulazak i boravak u BiH stranaca koji su članovi uže obitelji osobe koja zakonito boravi u BiH radi očuvanja obiteljske zajednice.

(2) Odobrenje privremenog boravka po osnovu spajanja obitelji može se odobriti strancu članu uže obitelji državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH, ili stranca sa odobrenim stalnim boravkom u BiH.

(3) Odobrenje privremenog boravka po osnovu spajanja obitelji može se odobriti strancu članu uže obitelji stranca sa odobrenim privremenim boravkom u BiH u trajanju do jedne godine, ako postoje razumne osnove da bi mu se mogao odobriti stalni boravak u BiH. Pod razumnom osnovom iz članka 57. stavak 1. Zakona može se smatrati da stranac sa kojim se traži spajanje obitelji zakonito boravi na teritoriju BiH u razdoblju od tri godine prije pridruživanja člana uže obitelji.

(4) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i slijedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:

a) dokaz da je član uže obitelji državljanina BiH, koji ima prebivalište u BiH, odnosno da je član uže obitelji stranca koji ima odobren privremeni ili stalni boravak u BiH:

- za maloljetnu djecu - izvod iz matične knjige rođenih ili drugi dokaz kojim se potvrđuje da je dijete član uže obitelji, a za punoljetnu izdržavanu djecu i dokaz da se radi o izdržavanom djetetu (dokaz da je dijete na redovitom školovanju ili dokaz da je poslovno nesposobno),
- za izdržavane roditelje - dokaz o srodstvu i dokaz da se radi o izdržavanom roditelju,
- za bračnog druga stranca koji ima odobren privremeni ili stalni boravak u BiH - izvod iz matične knjige vjenčanih,
- za vanbračnog partnera - dokazi da zajednica života egzistira najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva za odobrenje privremenog boravka u BiH, ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete (dokaz o registraciji vanbračne zajednice i slično, a za djecu izvod iz matične knjige rođenih),

b) uvjerenje o državljanstvu BiH i dokaz o prijavi prebivališta u BiH za državljanina BiH sa kojim je spajanje obitelji,

c) dokaz o odobrenju boravka za stranca sa kojim se spajanje porodice traži,

d) dokaz da državljanin BiH ili stranac sa odobrenim boravkom u BiH ima stalni izvor prihoda ili da raspolaže dovoljnim sredstvima za vlastito izdržavanje i za izdržavanje članove uže obitelji (dokaz o zaposlenju i mjesečnim primanjima, izvod iz bankovnog računa, posjedovanje nepokretne imovine u BiH na temelju koje je moguće osigurati sredstva za izdržavanje i drugo),

e) izjavu ovjerenu kod općinskog tijela uprave ili notara, kojom se državljanin BiH ili stranac sa odobrenim boravkom u BiH, obvezuje snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, te troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH.

(5) Pored uvjeta propisanih ovim člankom, stranac koji ima odobren privremeni ili stalni boravak u BiH, sa kojim je spajanje obitelji, mora imati osiguran odgovarajući smještaj u BiH. Odgovarajući smještaj podrazumijeva stambeni prostor koji je opremljen infrastrukturom (voda, kanalizacija, struja i dr.) i udovoljava higijensko-tehničkim uvjetima za zdravo stanovanje.

(6) Odobrenje privremenog boravka po osnovu spajanja obitelji sa državljaninom BiH ili strancem sa odobrenim stalnim boravkom u BiH, izdaje se na razdoblje do jedne godine, a sa strancem sa odobrenim privremenim boravkom u BiH, izdaje se na isto razdoblje u kojem boravi i stranac sa kojim je spajanje obitelji, ukoliko je ispunjen uvjet važenja putovnice propisan člankom 53. stavak 1. točka f) Zakona.

(7) Ukoliko prestane brak ili vanbračna zajednica na temelju koje je strancu odobren privremeni boravak po ovom osnovu, stranac bračni ili vanbračni partner ima pravo na produženje boravka samo ako ispunjava uvjete iz članka 58. Zakona.

Članak 33.

(Novorođeno dijete)

(1) Novorođeno dijete, čiji su roditelji stranci sa odobrenim boravkom u BiH, stječe pravo na boravak u BiH na isto razdoblje na koji roditelji imaju odobrenje boravka u BiH. Ukoliko jedan od roditelja ima odobren privremeni boravak u BiH, odobrenje će se izdati na razdoblje važenja privremenog boravka roditelja.

(2) Zahtjev za odobrenje boravka iz stavka 1. ovog članka roditelji su dužni podnijeti u roku od 30 dana od dana rođenja djeteta.

(3) Uz zahtjev za odobrenje privremenog boravka prilažu se sljedeći dokazi:

- a) izvod iz matične knjige rođenih za dijete,
- b) dokaz o odobrenom boravku u BiH za roditelje,
- c) ovjerena kopija putne isprave djeteta ili putne isprave roditelja u kojoj je dijete upisano,
- d) dokaz o uplati propisane pristojbe.

(4) Ukoliko postupak izdavanja putne isprave nije završen u roku od 30 dana od dana rođenja djeteta, prilaže se dokaz da je podnesen zahtjev za izdavanje putne isprave, te se postupak prekida zaključkom do rješavanja prethodnog pitanja.

Članak 34.

(Rad po osnovu izdate radne dozvole - PB/4)

(1) Radna dozvola je dozvola za plaćeni rad stranca na određenom radnom mjestu ili za određenu vrstu poslova, u određenom vremenskom razdoblju, a najduže do jedne godine, koju na zahtjev poslodavca (pravne ili fizičke osobe koje namjerava zaposliti stranca) izdaje tijelo nadležno za poslove zapošljavanja u BiH.

(2) Stranac koji ulazi u BiH po bezviznom režimu ulaska u BiH, a ima namjeru podnijeti zahtjev za odobrenje privremenog boravka u BiH po osnovu izdate radne dozvole, mora imati radnu dozvolu u vrijeme ulaska u BiH, odnosno radna dozvola mora biti starijeg datuma izdavanja od datuma ulaska stranca u BiH, odnosno ulaznog štambilja unesenog u putnu ispravu stranca.

- (3) Stranac koji namjerava ući u BiH sa Vizom - D dužan je pribaviti radnu dozvolu prije podnošenja zahtjeva za izdavanje vize.
- (4) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i radnu dozvolu izdatu od nadležnog organa za zapošljavanje u BiH, kojom opravdava boravak po ovom osnovu.
- (5) Nakon odobrenja privremenog boravka po ovom osnovu poslodavac i stranac zaključuju ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, koji je poslodavac dužan dostaviti Službi najkasnije u roku od tri dana od dana prijema odobrenja privremenog boravka.
- (6) Stranac može raditi u BiH samo na onom radnom mjestu ili na onoj vrsti poslova za koje mu je izdata radna dozvola, odnosno samo kod onog poslodavca s kojim je na temelju radne dozvole zaključio ugovor o radu.
- (7) Odobrenje privremenog boravka izdaje se na period 15 dana duže od važenja radne dozvole uz uvjet da je važenje putne isprave stranca duže za tri mjeseca od razdoblja boravka, a najduže do godinu dana.

Članak 35.

(Privatno poduzetništvo - PB/5)

- (1) Privremeni boravak u svrhu privatnog poduzetništva može se odobriti strancu osnivaču pravne ili fizičke osobe, pod uvjetom da je aktivnost ekonomski korisna za BiH sa stanovišta otvaranja novih radnih mjesta, transfera tehnologija, inovacija ili financijskih ulaganja.
- (2) Osnivaču se može odobriti privremeni boravak po osnovu privatnog poduzetništva ako boravi u BiH radi kontrole ili upravljanja svojim kapitalom.
- (3) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i slijedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:
 - a) rješenje Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH o registraciji stranog ulaganja,
 - b) potvrdu Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH da je aktivnost pravne osobe ekonomski korisna za BiH sa stanovišta otvaranja novih radnih mjesta, razmjene tehnologije, inovacija ili ulaganja,
 - c) rješenje o upisu pravne osobe u sudski registar ili rješenje nadležnog organa kojim se dozvoljava obavljanje djelatnosti fizičkoj osobi,
 - d) dokaz o solventnosti firme, izdan od nadležne banke,
 - e) potvrdu Zavoda za zapošljavanje iz koje se vidi kojim radnim personalom raspolaže i koliko državljana BiH je uposljeno i potvrdu nadležnog Fonda mirovinsko- invalidskog osiguranja (u daljnjem tekstu: Fond MIO) iz koje se vidi za koliko radnika plaća doprinose po osnovu radnog odnosa,
 - f) dokaz o reguliranim poreskim obvezama u BiH,
 - g) uvjerenje poreske uprave o određenom jedinstvenom identifikacijskom broju poreskog obveznika.
- (4) Privremeni boravak po ovom osnovu odobrava se za vremensko razdoblje od ukupno tri mjeseca godišnje.

Članak 36.

(Rad ključnog osoblja u pravnoj osobi - PB/6)

(1) Privremeni boravak u svrhu rada može se odobriti strancu koji ima funkciju ključne osobe unutar pravne osobe. Ključnim osobljem smatraju se:

- a) osobe koje se imenuju na položaj člana nadzornog odbora pravne osobe sa sjedištem u BiH osnovanog kao dioničko, odnosno akcionarsko društvo u većinskom vlasništvu pravne, odnosno fizičke osobe,
- b) osobe koje rade u višoj upravi ili su na izvršnom položaju u pravnom subjektu, osobe koje upravljaju poslovanjem, osobe koje su nadzirane ili dobijaju instrukcije uglavnom od upravnog odbora ili dioničara u poslu ili osoba koja obavlja neku sličnu dužnost uključujući upravljanje radom odjeljenja i pododjeljenja pravnog subjekta, praćenje i nadzor nad radom drugih uposlenih, odnosno obavljanje nadzornih i upravljačkih poslova, ovlasti za upošljavanje i otpuštanje radnika, odnosno davanje preporuka za upošljavanje, otpuštanje ili druge kadrovske poslove,
- c) osobe koje rade u pravnom subjektu, podružnici ili predstavništvu, koje posjeduju posebna stručna znanja ili ovlasti neophodne za pružanje usluga, služenje opremom za istraživanje, primjenu tehnika ili vođenje poslovanja pravnog subjekta, odjeljenja ili predstavništva.

(2) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:

- a) rješenje Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH o registraciji stranog ulaganja,
- b) dokument kojim se dokazuje status ključne osobe,
- c) potvrdu Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH da je aktivnost pravne osobe ekonomski korisna za BiH sa stanovišta otvaranja novih radnih mjesta, razmjene tehnologije, inovacija ili ulaganja,
- d) rješenje o upisu pravne osobe u sudski registar ili rješenje nadležnog organa kojim se dozvoljava obavljanje djelatnosti fizičkoj osobi,
- e) dokaz o solventnosti firme, izdan od nadležne banke,
- f) dokaz o reguliranim poreskim obvezama u BiH,
- g) uvjerenje poreske uprave o određenom jedinstvenom identifikacijskom broju poreskog obveznika,
- h) potvrdu poslodavca o potrebi angažiranja stranca u BiH ovjerenu pečatom i potpisom odgovorne osobe, uz naznaku vremena u kojem je potrebno njegovo angažiranje, kojom se obvezuje snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, te troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH.

(3) Privremeni boravak po ovom osnovu odobrava se za vremensko razdoblje od ukupno tri mjeseca godišnje.

Članak 37.

(Znanstvenoistraživački rad - PB/7)

(1) Privremeni boravak po osnovu znanstvenoistraživačkog rada može se odobriti strancu koji sudjeluje u znanstvenoistraživačkim projektima važnim za BiH, znanstvenicima koji su predstavnici međunarodnih organizacija

ili koji su članovi znanstvenih međunarodnih misija, koji obavljaju istraživanja u BiH koje je odobrilo Vijeće ministara BiH, sveučilišnim profesorima koje sveučilišta u BiH pozivaju za predavače, znanstvenicima na stručnom ili znanstvenom usavršavanju, stručnjacima, nastavnicima i predavačima stranih kulturnih i obrazovnih institucija koji u BiH obavljaju svoj stručni posao u okviru programa kulturne i obrazovne suradnje.

(2) Privremeni boravak po ovom osnovu može se odobriti strancima koji su angažirani na području zaštite kulturne baštine, knjižničarstva i arhivistike.

(3) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i slijedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:

a) dokaz iz kojeg se vidi da je stranac angažiran na znanstvenoistraživačkom projektu,

b) potvrdu nadležnog organa u BiH da se vodi projekat važan za BiH na kojem je stranac angažiran kao stručnjak potreban za realizaciju projekta,

c) ugovor ili sporazum o suradnji između nadležnog tijela u BiH ili institucija zaključen sa strancem koji sadrži podatke o vremenskom razdoblju u kojem se stranac angažira, pravima i obvezama ugovornih strana, te garanciju nadležnog tijela da će osigurati strancu sredstva za izdržavanje, smještaj, troškove liječenja i druge troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH i da će stranac po završetku angažmana napustiti BiH.

(4) Privremeni boravak iz stavka 1. ovog članka odobrava se za vremensko razdoblje naznačeno u ugovoru o angažmanu, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važenje putne isprave stranca duže za tri mjeseca od razdoblja boravka, a privremeni boravak iz stavka 2. ovog članka odobrava se strancu ako u BiH ne boravi duže od 30 dana neprekidno niti duže od ukupno tri mjeseca godišnje s prekidima.

Članak 38.

(Umjetnički rad-PB/8)

(1) Privremeni boravak po osnovu umjetničkog rada može se odobriti umjetnicima i tehničkom osoblju, odnosno autorima i izvođačima opernih, baletnih, dramskih i inih kazališnih priredaba ili koncertnih, likovnih i inih kulturnih priredaba ili autorima i izvođačima na području glazbene, glazbeno-scenske, plesne i baletne umjetnosti, kao i pratećem izvjestiteljskom, organizacijskom i tehničkom osoblju koje sudjeluje u kulturnim radionicama, susretima i kolonijama, ako zbog toga u BiH ne borave duže od 30 dana neprekidno niti duže od ukupno tri mjeseca godišnje s prekidima.

(2) Privremeni boravak po istom osnovu može se odobriti strancima uposlenim u cirkusima ili zabavnim parkovima, ako u BiH ne borave duže od tri mjeseca godišnje.

(3) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i slijedeće dokaze kojim opravdava boravak po ovom osnovu:

a) dokaz o angažmanu stranca,

b) ugovor zaključen sa fizičkom ili pravnom osobom koja je u BiH registrirana za obavljanje djelatnosti u kojoj je stranac angažiran,

c) potvrdu poslodavca ovjerenu pečatom i potpisom odgovorne osobe o potrebi angažiranja stranca u BiH, uz naznaku vremena u kojem je potrebno njegovo angažiranje, kojom se obvezuje snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, te troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH,

- d) dokaz o solventnosti firme, izdan od nadležne banke,
- e) dokaz o reguliranim poreskim obvezama u BiH,
- f) uvjerenje poreske uprave o određenom jedinstvenom identifikacijskom broju poreskog obveznika.

(4) Uz zahtjev za odobrenje privremenog boravka za stranca koji se angažira kao umjetnik na estradi, pored dokaza navedenih u stavku (3) ovog članka, potrebno je dostaviti i ugovor sa organizatorom ili posrednikom registriranim za tu djelatnost.

Članak 39.

(Sportski rad - PB/9)

- (1) Privremeni boravak po osnovu sportskog rada može se odobriti strancima koji u BiH dolaze radi sudjelovanja na sportskim i šahovskim priredbama.
- (2) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka strancu je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:
 - a) poziv organizatora sportske priredbe,
 - b) dokaz o registraciji organizatora,
 - c) dokaz o solventnosti organizatora, izdan od nadležne banke,
 - d) dokaz o reguliranim poreskim obvezama u BiH,
 - e) uvjerenje poreske uprave o određenom jedinstvenom identifikacijskom broju poreskog obveznika,
 - f) potvrdu organizatora sportske priredbe ovjerenu pečatom i potpisom odgovorne osobe kojom se obvezuje snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, te troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH.
- (3) Privremeni boravak se odobrava za vremensko razdoblje naznačeno u pozivu organizatora sportske priredbe, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važenje putne isprave stranca duže za tri mjeseca od razdoblja boravka.

Članak 40.

(Rad konsultanata - PB/10)

- (1) Privremeni boravak po osnovu konsultantskog rada može se odobriti strancu koji posjeduje izvanredno znanje u oblasti korištenja istraživačke opreme i tehnologija ili drugim oblastima značajnim za rad tijela vlasti u BiH ili pravne osobe.
- (2) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka za stranca koji se angažira kao konsultant u oblastima značajnim za rad tijela vlasti u BiH pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka, strancu je obavezan dostaviti i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:
 - a) dokaz izdan od nadležnog tijela iz kojeg se vidi da je strancu angažiran kao konsultant u oblastima značajnim za rad tijela vlasti u BiH,

b) ugovor ili sporazum o suradnji između tijela vlasti u BiH i stranca koji sadrži podatke o vremenskom razdoblju na koji se stranac angažira, pravima i obvezama ugovornih strana,

c) garanciju organa vlasti u BiH da će osigurati sredstva za izdržavanje, smještaj, troškove liječenja i druge troškove koji mogu biti prouzročeni boravkom stranca u BiH i da će stranac po završetku projekta napustiti BiH.

(3) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka za stranca koji se angažira kao konsultant u oblastima značajnim za rad pravne osobe pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka, stranac je obavezan dostaviti i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:

a) rješenje o upisu pravne osobe u sudski registar,

b) dokument kojim se dokazuje status konzultanta u pravnoj osobi iz kojeg dolazi ili diploma - uvjerenje o posjedovanju kvalifikacije za obavljanje stručnih poslova koja opravdava angažiranje stranca,

c) ugovor ili sporazum o suradnji između pravne osobe i stranca koji sadrži podatke o vremenskom razdoblju na koji se stranac angažira, pravima i obvezama ugovornih strana,

d) garanciju pravne osobe da će osigurati sredstva za izdržavanje, smještaj, troškove liječenja i druge troškove koji mogu biti prouzročeni boravkom stranca u BiH i da će stranac po završetku projekta napustiti BiH.

(4) Privremeni boravak se odobrava za vremensko razdoblje naznačeno u ugovoru ili sporazumu o suradnji, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važenje putne isprave stranca duže od tri mjeseca.

(5) Privremeni boravak po osnovu konzultantskog rada može se odobriti strancu koji obavlja poslove vezane za isporuku, montažu i servis strojeva ili opreme, ako njihov rad ne traje duže od 30 dana neprekidno ni duže od ukupno tri mjeseca godišnje s prekidima.

(6) Uz zahtjev za odobrenje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:

a) ugovor ili sporazum o suradnji između pravne osobe koja angažira stranca i pravne osobe koja upućuje stranca u BiH,

b) dokaz da je stranac angažiran na isporuci, montaži ili servisu strojeva ili opreme,

c) rješenje o upisu pravne osobe u sudski registar,

d) dokaz o solventnosti pravne osobe, izdan od nadležne banke,

e) dokaz o reguliranim poreskim obvezama u BiH pravnog subjekta,

f) uvjerenje poreske uprave o određenom jedinstvenom identifikacijskom broju poreskog obveznika,

g) potvrdu pravne osobe kod koje stranac dolazi ovjerenu pečatom i potpisom odgovorne osobe kojom se obavezuje snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, te troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH.

(7) Privremeni boravak po ovom osnovu može se odobriti i strancu kojeg je uputio strani poslodavac, a koji omogućava stručno usavršavanje i obuku osobama zaposlenim kod fizičkih ili pravnih osoba sa sjedištem u BiH, ako u BiH ne borave duže od ukupno tri mjeseca godišnje.

(8) Uz zahtjev stranac je dužan priložiti pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po osnovu iz stavka 3. ovog članka:

- a) dokument kojim se dokazuje da je stranac upućen obavljati stručnu obuku osoba zaposlenih u pravnoj ili fizičkoj osobi sa sjedištem u BiH,
- b) rješenje o upisu pravne osobe u sudski registar, odnosno rješenje o registraciji fizičke osobe kod koje stranac dolazi,
- c) dokaz o solventnosti pravne/fizičke osobe, izdan od nadležne banke,
- d) dokaz o reguliranim poreskim obvezama u BiH pravne/fizičke osobe,
- e) uvjerenje poreske uprave o određenom jedinstvenom identifikacijskom broju poreskog obveznika,
- f) potvrdu pravne/fizičke osobe kod kojeg stranac dolazi ovjerenu pečatom i potpisom odgovorne osobe kojom se obvezuje snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, te troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH.

Članak 41.

(Obrazovanje - PB/11)

(1) Privremeni boravak može se odobriti strancu u svrhu osnovnog, srednjoškolskog, visokoškolskog obrazovanja kao i obrazovanja na razini učenja jezika u ustanovama ovlaštenim za ovu djelatnost u BiH radi pripreme za upis na redovito školovanje, kao i u svrhu visokostručnih specijalizacija.

(2) Uz zahtjev stranac je dužan priložiti pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:

- a) potvrdu o upisu na obrazovnu ustanovu za tekuću školsku godinu,
- b) dokaz o uplati školarine ili drugih troškova obrazovne ili druge institucije u BiH,
- c) dokaz o osiguranim sredstvima potrebnim za izdržavanje za školsku godinu u iznosu od 800,00 KM mjesečno,
- d) pismenu izjavu stranca da je u mogućnosti pratiti nastavu na jeziku na kojem se nastava izvodi.

(3) Ukoliko se zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka po osnovu obrazovanja odnosi na stranca malodobnika zahtjev mora podnijeti jedan od roditelja malodobnog stranca ili zakonski staratelj.

(4) Pored dokaza navedenih u stavku 2. ovog članka, za odobrenje privremenog boravka malodobniku po ovom osnovu uz zahtjev se mora priložiti pismena suglasnost oba roditelja, odnosno zakonskog staratelja da se malodobna osoba obrazuje na teritoriju BiH i suglasnost oba roditelja odnosno zakonskog staratelja da malodobni stranac bude smješten u obrazovnu ustanovu internatskog tipa ili kod državljanina BiH ili stranca sa odobrenim stalnim boravkom u BiH koji će preuzeti obvezu snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH.

(5) Privremeni boravak se odobrava za vremensko razdoblje trajanja školske godine, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važnost putne isprave stranca duža za tri mjeseca od razdoblja boravka.

- (6) Privremeni boravak po ovom osnovu može se produžiti najduže dvije godine po isteku roka propisanog za redovito trajanje obrazovanja, uz pribavljanje dokaza o obnovi godine.
- (7) Privremeni boravak po ovom osnovu može se odobriti strancu koji dolazi radi stručnog usavršavanja ili obuke u BiH ako njihovo stručno usavršavanje ne traje duže u BiH od ukupno tri mjeseca godišnje.
- (8) Uz zahtjev stranac je dužan priložiti pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po osnovu iz stavka 7. ovog članka:
- a) dokument kojim se dokazuje da je stranac upućen na stručno usavršavanje ili obuku u BiH,
 - b) dokument kojim se dokazuje da je stranac prihvaćen na stručno usavršavanje ili obuku u BiH,
 - c) dokaz o uplati sredstava na ime troškova stručnog usavršavanja ili obuke,
 - d) dokaz o posjedovanju sredstava za izdržavanje i povratak,
 - e) potvrdu pravne/fizičke osobe kod koje stranac dolazi ovjerenu pečatom i potpisom odgovorne osobe kojom se obvezuje snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati izdržavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, te troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH.

Članak 42.

(Liječenje - PB/12)

- (1) Privremeni boravak može se odobriti strancu u svrhu liječenja stranca u zdravstvenim ustanovama, terapijskim komunama - terapijskim zajednicama i banjskim liječilištima koje su u BiH registrirane za obavljanje ove djelatnosti.
- (2) Uz zahtjev stranac je dužan priložiti, pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:
- a) dokaz zdravstvene ustanove, terapijske komune - terapijske zajednice, odnosno banjskog liječilišta na teritoriji BiH, da će se strancu osigurati liječenje sa naznačenim razdobljem liječenja,
 - b) dokaz o izvršenoj avansnoj uplati, najmanje 50% troškova liječenja.
- (3) Privremeni boravak se odobrava za vremenski period trajanja liječenja, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važnost putne isprave stranca duža za tri mjeseca od razdoblja boravka.

Članak 43.

(Volonterski rad - PB/13)

- (1) Privremeni boravak može se odobriti strancu u svrhu volonterskog rada u humanitarnim organizacijama, udrugama građana ili fondacijama.
- (2) Uz zahtjev stranac je dužan priložiti pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:
- a) dokaz o registraciji humanitarne organizacije, udruge građana ili fondacije,

- b) projekat humanitarne organizacije, udruge građana ili fondacije na čijoj realizaciji se stranac angažira i dozvolu za realizaciju projekta izdanu od strane nadležnog tijela u BiH za humanitarne organizacije, ako je takva dozvola potrebna,
 - c) dokaz o solventnosti humanitarne organizacije, udruge građana ili fondacije, kod kojeg stranac volontira,
 - d) potvrdu podnosioca projekta o angažiranju stranca na realizaciji projekta, uz naznaku vrste poslova i vremena u kojem je potrebno njegovo angažiranje u vidu volonterskog rada,
 - e) potvrdu humanitarne organizacije, udruge građana ili fondacije s pečatom i potpisom odgovorne osobe, kojom se obvezuje snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati održavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, te troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH.
- (3) Privremeni boravak se odobrava za vremensko razdoblje potrebno za realizaciju projekta, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važenje putne isprave stranca duže za tri mjeseca od razdoblja boravka.

Članak 44.

(Angažiranje u vjerskim organizacijama i zajednicama - PB/14)

- (1) Privremeni boravak može se odobriti strancu u svrhu angažiranja u vjerskim organizacijama i zajednicama dok obavlja posao isključivo vezan za vjersku službu.
- (2) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:
 - a) uvjerenje nadležnog tijela o registraciji vjerske organizacije ili zajednice,
 - b) potvrdu vjerske organizacije ili zajednice, s pečatom i potpisom odgovorne osobe, o angažiranju stranca na realizaciji poslova vezanih za vjersku službu, uz naznaku vrste posla i vremena u kojem je potrebno njegovo angažiranje,
 - c) dokaz o solventnosti,
 - d) potvrda vjerske organizacije ili zajednice, s pečatom i potpisom odgovorne osobe, kojom se obvezuje snositi troškove smještaja, troškove liječenja, osigurati održavanje i podmiriti ostale troškove koji mogu nastati boravkom stranca u BiH, te troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prinudnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH.
- (3) Privremeni boravak se odobrava za vremensko razdoblje potrebno za realizaciju poslova vezanih za vjersku službu, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važenje putne isprave stranca duže za tri mjeseca od perioda boravka.

Članak 45.

(Vlasništvo na nepokretnoj imovini u BiH - PB/15)

- (1) Privremeni boravak može se odobriti strancu po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini u BiH u kojoj ima osiguran odgovarajući smještaj i ako postoji efektivna veza stranca sa BiH.

(2) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:

a) dokaz o vlasništvu nepokretne imovine u BiH (zemljišno-knjižni izvadak ili izvadak iz knjige položenih ugovora),

b) dokaz o postojanju efektivne veze sa BiH, što se može dokazivati na neki od sljedećih načina:

- vlastitim podrijetlom s teritorija BiH (izvodom iz matične knjige rođenih),
- podrijetlom s teritorija BiH članova uže obitelji (izvodom iz matične knjige rođenih),
- korištenjem nekretnine za stanovanje,
- školovanjem djece na teritoriju BiH,
- primanjem mirovine na teritoriju BiH,
- investiranjem u BiH,
- dokazom da članovi uže obitelji žive na teritoriju BiH i slično,

c) izjavu stranca ovjerenu kod općinskog tijela uprave ili notara da u nepokretnoj imovini ima osiguran odgovarajući stambeni prostor za boravak u BiH.

(3) Stranac koji ne može dostaviti dokaz iz stavka 2. točka a) ovog članka zbog neuspostavljanja zemljišne knjige ili knjige položenih ugovora, uz zahtjev može dostaviti uredno ovjeren kupoprodajni ugovor, ugovor o poklonu, rješenje o nasljeđivanju ili drugi dokaz o stjecanju prava na nepokretnoj imovini pravnim poslom i potvrdu nadležnog suda o razlozima zbog kojih se ne može izvršiti uknjižba nepokretne imovine.

(4) Tijekom postupka inspektor za strance provodi operativne provjere u cilju utvrđivanja točnosti navoda i postojanja efektivne veze stranca sa BiH.

(5) Privremeni boravak se odobrava za vremensko razdoblje naznačeno u zahtjevu, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važenje putne isprave stranca duže za tri mjeseca od razdoblja boravka.

Članak 46.

(Realizacija projekta značajnog za BiH - PB/16)

(1) Privremeni boravak može se odobriti strancu po osnovu realizacije projekta značajnog za BiH.

(2) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i dokaz nadležnog državnog tijela da je projekat značajan za BiH, da je stranac potreban za realizaciju projekta, podatke o funkciji u projektu i vrijeme angažiranja stranca.

(3) Privremeni boravak se odobrava za vremenski period dok traje potreba za angažiranjem stranca na realizaciji projekta, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važenje putne isprave stranca duže za tri mjeseca od perioda boravka.

Članak 47.

(Realizacija međunarodnog sporazuma čija je BiH ugovorna strana - PB/17)

(1) Privremeni boravak može se odobriti strancu po osnovu realizacije međunarodnog sporazuma čija je BiH ugovorna strana.

(2) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i dokaz nadležnog državnog tijela da je stranac potreban za realizaciju konkretnog međunarodnog sporazuma čija je BiH ugovorna strana, podatke o funkciji u realizaciji sporazuma i vrijeme angažiranja stranca.

(3) Privremeni boravak se odobrava za vremensko razdoblje dok traje potreba za angažiranjem stranca na realizaciji međunarodnog sporazuma, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važenje putne isprave stranca duže za tri mjeseca od razdoblja boravka.

Članak 48.

(Humanitarni razlozi - PB/18)

(1) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga može se odobriti strancu koji ne ispunjava opće uvjete za odobrenje privremenog boravka propisane člankom 53. Zakona i članka 28. ovog pravilnika.

(2) U postupku za odobrenje privremenog boravka malodobniku iz humanitarnih razloga organizacijska jedinica Službe koja vodi postupak dužna je tijekom cijelog postupka paziti da malodobnika zastupa zakonski zastupnik.

(3) Osobi bez državljanstva koja ne posjeduje važeći putni dokument, a kojoj je odobren privremeni boravak iz humanitarnih razloga izdaje se potvrda o identitetu u koju se unosi naljepnica odobrenja boravka. Potvrda o identitetu je numerirana, bijele boje, veličine (125±0,75) mm x (88±0,75) mm, koja se sastoji od 8 strana.

(4) Potvrda iz stavka 3. ovog članka služi kao identifikacijski dokument na teritoriju BiH i ne može se koristiti za prelazak državne granice. Obrazac potvrde o identitetu je sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 11.

(5) Ako je zahtjev stranca za međunarodnu zaštitu odbijen pravomoćnom odlukom ili je odbačen ili je postupak obustavljen konačnom odlukom, ali za kojeg se u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu utvrdi da i pored toga ne može biti udaljen iz BiH zbog načela zabrane vraćanja, strancu se rješenjem Službe odobrava privremeni boravak iz humanitarnih razloga propisan člankom 54. stavak 1. točka d) Zakona. Odobrenje privremenog boravka po ovom osnovu donosi se, po zahtjevu stranke, a na temelju pravomoćnog rješenja iz članka 116. točka c) ili konačne odluke iz članka 116. točka d) ili e) Zakona u kojem je u postupku po zahtjevu za međunarodnu zaštitu Ministarstvo (Sektor za azil) utvrdilo da stranac ne može biti udaljen iz BiH zbog razloga propisanih člankom 91. Zakona (načelo "Zabrane vraćanja"). Produženje odobrenja privremenog boravka po ovom osnovu vrši se na zahtjev stranke i uz pribavljeno mišljenje Ministarstva (Sektora za azil).

Članak 49.

(Drugi opravdani razlozi - PB/19)

(1) Privremeni boravak može se odobriti strancu iz drugih opravdanih razloga: boravak članova obitelji osobe koja uživaju privilegije i imunitet, boravak stranih dopisnika akreditiranih u BiH ili izvjestitelja stranih medija te iz drugih opravdanih razloga.

(2) Privremeni boravak može se odobriti strancu ako je član uže obitelji stranca koji uživa privilegije i imunitet po međunarodnom pravu, a sam nije uživatelj tih privilegija i imuniteta.

(3) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i slijedeće dokaze kojima opravdava boravak po ovom osnovu:

a) dokaz da stranac sa kojim se traži spajanje obitelji uživa privilegije i imunitet po međunarodnom pravu,

b) dokaz za stranca da je član uže obitelji stranca sa kojim se traži spajanje obitelji.

(4) Tijelo koje vodi postupak dužno je po službenoj dužnosti pribaviti dokaz izdan od nadležnog organa ili MVP da stranac sa kojim se spaja obitelj uživa privilegije i imunitet, te suglasnost MVP da se odredbe Zakona primjene na članove obitelji osobe koja uživa privilegije i imunitet.

(5) Privremeni boravak se odobrava za vremensko razdoblje dok stranac sa kojim se spaja obitelj uživa privilegije i imunitet u BiH, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važenje putne isprave stranca duže za tri mjeseca od razdoblja boravka.

(6) Privremeni boravak može se odobriti strancu ako je strani dopisnik akreditiran u BiH ili izvjestitelj stranih medija.

(7) Uz zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka stranac je dužan pored dokaza o ispunjavanju općih uvjeta za odobrenje privremenog boravka dostaviti i sljedeće dokaze kojima opravdava boravak po osnovu iz stavka 6. ovog članka:

a) dokaz da je stranac strani dopisnik akreditiran u BiH ili da je izvjestitelj stranih medija,

b) dokaz o angažmanu u BiH.

(8) Privremeni boravak se odobrava za vremenski period trajanja angažmana u BiH, a najduže do jedne godine, uz uvjet da je važenje putne isprave stranca duže za tri mjeseca od perioda boravka.

(9) Strancu kojem se odobri privremeni boravak u BiH po osnovu stavka 2. ovog članka neće se računati kao osnov za stalni boravak.

VII - STALNI BORAVAK

Članak 50.

(Stalni boravak)

(1) Stalni boravak može se odobriti strancu pod uvjetima propisanim Zakonom.

(2) Zahtjev za odobrenje stalnog boravka mora se podnijeti za vrijeme važenja privremenog boravka, a najkasnije 15 dana prije isteka važećeg boravka. Uz zahtjev za odobrenje stalnog boravka stranac je dužan priložiti fotografiju veličine 30X35 mm, ovjerenu fotokopiju putovnice i dokaze da ispunjava uvjete za stjecanje stalnog boravka.

(3) Prekidom boravka ne smatra se boravak stranca izvan BiH u trajanju do 90 dana u periodu od jedne godine, a koji nastane tijekom odobrenog privremenog boravka u BiH.

(4) Stalni boravak se odobrava za neograničeno razdoblje, a naljepnica boravka se izdaje na razdoblje važenja putovnice. Prilikom unosa naljepnice stalnog boravka u putnu ispravu stranca, poništava se naljepnica privremenog boravka unošenjem štambilja "poništeno" preko naljepnice i datum poništenja. Ukoliko stranac produži važenje putovnice, zamijeni putovnicu radi isteka važenja, uništenja ili iz drugih razloga, dužan je odmah podnijeti zahtjev za izmjenu rješenja radi izdavanja nove naljepnice odobrenja stalnog boravka.

(5) Organizacijska jedinica Službe, po službenoj dužnosti, podnosi zahtjev Ministarstvu civilnih poslova za određivanje i dodjeljivanje jedinstvenog matičnog broja za stranca.

(6) Nakon prijema obavještenja o određenom jedinstvenom matičnom broju stranac je obavezan u roku od osam dana podnijeti zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za stranca nadležnom tijelu po mjestu prebivališta iz članka 58. stavak 1. ovog pravilnika.

(7) Stranac je dužan fotokopiju osobne iskaznice za stranca dostaviti organizacijskoj jedinici Službe po mjestu prebivališta, koja vodi službenu evidenciju o izdanim osobnim dokumentima strancima, sukladno članku 144. Zakona.

VIII - RJEŠAVANJE PO ZAHTJEVU ZA ODOBRENJE-PRODUŽENJE BORAVKA

Članak 51.

(Postupak rješavanja)

- (1) Uz zahtjev za odobrenje boravka u BiH stranac je dužan dostaviti dokaze propisane odredbama Zakona i ovog pravilnika.
- (2) Tijekom postupka rješavanja po zahtjevu inspektor za strance, po službenoj dužnosti, vrši operativne provjere na terenu, kao i provjere u službenim i operativnim evidencijama tijela nadležnih za provođenje zakona u BiH.
- (3) Ukoliko se tijekom postupka utvrdi da je zahtjev potrebno dopuniti dodatnim dokazima, nadležna organizacijska jedinica Službe će pozvati stranca da dopuni zahtjev, za što će mu se ostaviti primjeren rok. Ako stranac u određenom roku ne upotpuni zahtjev nadležna organizacijska jedinica Službe će odbiti zahtjev sukladno članku 128. Zakona o upravnom postupku.
- (4) Ako je zahtjev stranca utemeljen i ako su ispunjeni svi uvjeti propisani Zakonom, Služba donosi rješenje o odobrenju/produženju privremenog/stalnog boravka i izdaje naljepnicu odobrenja boravka koju unosi u putovnicu stranca.
- (5) Rješenje se strancu dostavlja osobno u službenim prostorijama organizacijske jedinice Službe, odnosno DKP BiH. Ako nisu ispunjeni uvjeti za osobnu dostavu rješenja, dostava se vrši sukladno odredbama Zakona o upravnom postupku.

Članak 52.

(Izmjena rješenja)

- (1) Kada stranac tijekom trajanja odobrenja boravka podnese zahtjev za izdavanje nove naljepnice zbog izdane nove putovnice ili produženja važenja putovnice, Služba, uz suglasnost stranca, donosi rješenje o izmjeni rješenja o odobrenju boravka, koje se odnosi na izmijenjene podatke u putovnici, a rješenje o izmjeni rješenja čini sastavni dio izvornog rješenja.
- (2) Na temelju izmijenjenog rješenja izdaje se nova naljepnica, a prethodno izdana naljepnica koja je dostupna se poništava, a ako nije dostupna oglašava se nevažećom. Oglašavanje u "Službenom glasniku BiH" je obveza stranca.
- (3) U slučaju tehničke pogreške u naljepnici, nova se izdaje po službenoj dužnosti ili na zahtjev stranca, s obrazloženjem razloga zbog kojih se traži izdavanje nove naljepnice. Naljepnica koja sadrži tehničku pogrešku se poništava, a ako nije unesena u putnu ispravu stranca vraća se Službi.

Članak 53.

(Odbijanje zahtjeva za odobrenje boravka)

- (1) Zahtjev za odobrenje boravka odbija se kao neutemeljen ako stranac nema dokaz kojim opravdava utemeljenost zahtjeva, kada ne ispunjava opće uvjete za odobrenje boravka ili kada ne ispunjava uvjete za produženje privremenog boravka iz članka 52. stavak 6. Zakona.

(2) Strancu koji ispunjava uvjete za odobrenje boravka propisane Zakonom i ovim pravilnikom, zahtjev za odobrenje privremenog ili stalnog boravka odbit će se rješenjem ako je ispunjen jedan ili više uvjeta propisanih člankom 62. Zakona.

(3) Sukladno odredbi članka 62. stavak 1. točka e) Zakona, u postupku rješavanja po zahtjevu za odobrenje privremenog ili stalnog boravka u BiH, organizacijska jedinica Službe cijenit će sve činjenice iz operativnih i službenih evidencija tijela nadležnih za provođenje zakona u BiH.

Po istom osnovu zahtjev za odobrenje privremenog ili stalnog boravka u BiH odbit će se strancu koji je registriran kod nadležnih tijela kao međunarodni prijestupnik pri Uredu Ministarstva sigurnosti za suradnju sa Interpolom.

(4) Sukladno odredbi članka 62. stavak 1. točka i) Zakona, zahtjev za odobrenje privremenog ili stalnog boravka u BiH odbit će se strancu za kojeg se utvrdi da je sklopio brak ili zasnovao vanbračnu zajednicu ili zasnovao usvojenje djeteta isključivo iz interesa ulaska i/ili boravka u BiH. Okolnosti koje mogu ukazivati da je brak ili vanbračna zajednica ili usvojenje zasnovano iz interesa su:

- a) bračni/vanbračni partneri ne održavaju bračnu/vanbračnu zajednicu,
- b) bračni/vanbračni partneri nisu se upoznali prije zasnivanja bračne/vanbračne zajednice,
- c) bračni/vanbračni partneri ne daju dosljedno osobne podatke,
- d) bračni/vanbračni partneri ne govore jezik koji oboje razumiju,
- e) za zasnivanja bračne/vanbračne zajednice dana su materijalna sredstva
- f) postoje dokazi ranijih brakova ili vanbračnih zajednica iz koristi na strani bilo kojeg bračnog/vanbračnog partnera,
- g) neizvršavanje obveza između usvojitelja i usvojenika,
- h) postojanje dokaza o zanemarivanju djeteta i
- i) drugi dokazi.

(5) U slučaju osnovane sumnje o postojanju činjenice iz stavka 4. ovog članka, organizacijska jedinica Službe će u svakom pojedinačnom predmetu izvršiti operativne provjere na terenu, provesti poseban ispitni postupak u kojem će saslušati stranke u postupku, a po potrebi i svjedoke, provesti dokazni postupak radi utvrđivanja postojanja zajednice života bračnih/vanbračnih partnera ili izvršavanja obveza između usvojitelja i usvojenika, te pribaviti materijalne dokaze.

Članak 54.

(Odbacivanje zahtjeva)

(1) Zahtjev za odobrenje boravka odbacuje se zaključkom:

- a) ako je zahtjev za odobrenje/produženje privremenog boravka ili zahtjev za odobrenje stalnog boravka podnesen nepravovremeno, a razlozi za kašnjenje nisu opravdani objektivnim okolnostima,
- b) ako je zahtjev podnesen od neovlaštene osobe, odnosno ako stranac nije osobno podnio zahtjev ili zakonski zastupnik za poslovno nesposobnog stranca,

- c) ako zahtjev sadrži koji formalni nedostatak u svezi s člankom 60. Zakona o upravnom postupku.
- (2) Razlozi kojim stranac može pravdati propuštanje roka za pravovremeno podnošenje zahtjeva za odobrenje/produženje boravka mogu biti uvjetovani objektivnim okolnostima kao što su prirodne katastrofe ili druge elementarne nepogode, a uz odgovarajuće dokaze i okolnostima kao što su teška bolest ili smrt člana obitelji.
- (3) Zaključkom o odbacivanju zahtjeva određuje se rok u kojem stranac mora napustiti BiH, a koji ne može biti duži od 15 dana od dana dostavljanja konačne odluke. Na zaključak stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana, od dana prijema zaključka.

Članak 55.

(Naljepnica odobrenja boravka)

- (1) Naljepnica odobrenja boravka unosi se u putovnicu stranca. Naljepnicu odobrenja boravka izdaje Služba na temelju rješenja o odobrenju boravka.
- (2) Obrazac naljepnice o odobrenju boravka u gornjem lijevom kutu sadrži naslov "Bosna i Hercegovina", desno pored toga na središnjem dijelu naslov "Odobrenje boravka", a u desnom kutu broj naljepnice. S lijeve strane, ispod naslova "Bosna i Hercegovina", nalazi se optički promjenjivi element ispod kojeg je prostor za sliku. Ispod naziva "Odobrenje boravka" nalazi se rubrika "Odobrenje izdao" u koju se unosi naziv organizacijske jedinice Službe koja je izdala odobrenje boravka, u produžetku rok od kojeg boravak važi, ispod naziva "Odobrenje izdao" nalazi se rubrika "Broj ulazaka", a u produžetku rok do kojeg boravak važi. Ispod rubrike "Broj ulazaka", nalazi se rubrika "Tip dozvole" u koju se unosi vrsta i osnov boravka, a ispod nje rubrika u koju se upisuje prezime i ime stranca. Ispod rubrike prezime i ime stranca upisuje se broj putovnice, u produžetku spol, datum rođenja i zemlja koja je izdala putnu ispravu. Prostor ispod ovih rubrika predstavlja strojarski čitljivu zonu u koju se upisuju podaci koji se mogu elektronski očitati.
- (3) Naslov i nazivi rubrika na obrascu naljepnice o odobrenju boravka ispisani su na bosanskom, hrvatskom, srpskom, engleskom i francuskom jeziku. Tekst na bosanskom i hrvatskom jeziku ispisan je latiničnim, a na srpskom jeziku ćirilničnim pismom. Pojedinačni podaci koji se unose u obrazac naljepnice o odobrenju boravka ispisuju se latiničnim pismom.
- (4) U rubrici "Tip dozvole" unosi se skraćena oznaka za privremeni boravak iz članka 29. stavak 1. ovog pravilnika, a za stalni boravak u istoj rubrici upisuje se "stalni boravak".
- (5) Naljepnica o odobrenom boravku unosi se u putovnicu stranca i čini sastavni dio rješenja o odobrenom boravku. Potpis ovlaštene osobe i pečat organizacijske jedinice Službe unose se ručno sa desne strane naljepnice tako da obuhvate i dio naljepnice odobrenja boravka i dio stranice putovnice, a da se pri tome osigura nesmetan uvid u podatke unesene u propisanim rubrikama i da se izbjegne strojarski čitljiva zona.
- (6) Obrazac naljepnice "Odobrenje boravka" je sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 12.

IX - OSOBNA ISKAZNICA ZA STRANCA

Članak 56.

(Osobna iskaznica za strance)

- (1) Osobna iskaznica za strance je javna isprava kojom se dokazuje identitet i činjenica mjesta i datuma rođenja stranca.

- (2) Osobna iskaznica za strance ima oblik kartice, formata 8,5 cm x 5,4 cm, debljine 0,81 mm, izrađena višeslojnom tehnologijom od bijelog i transparentnog polikarbonatnog materijala sa primjesama okeržute i sive boje u svijetlim tonovima.
- (3) Obrazac osobne iskaznice za strance sadrži rubrike s prednje strane i poledine obrasca u koje se upisuju propisani podaci.
- (4) Naslov i nazivi rubrika na obrascu osobne iskaznice za strance ispisani su na bosanskom, hrvatskom, srpskom, francuskom i engleskom jeziku.
- (5) Tekst na bosanskom i hrvatskom ispisan je latiničnim, a na srpskom jeziku ispisan je ćiriličnim pismom. Pojedinačne podatke koji se unose u obrazac osobne iskaznice za strance nadležno tijelo ispisuje latiničnim pismom.

Članak 57.

(Sadržaj obrasca osobne iskaznice za strance)

- (1) Prednja strana obrasca osobne iskaznice za strance sadrži u gornjem lijevom kutu naslov "Bosna i Hercegovina", desno pored toga na središnjem dijelu naslov "Osobna iskaznica za strance", a u desnom kutu grb BiH. S lijeve strane središnjeg dijela obrasca ispod naslova "Bosna i Hercegovina" nalazi se prostor za fotografiju i potpis imatelja osobne iskaznice za strance. Pored navedenog, na prednjoj strani obrasca osobne iskaznice za strance, ispod naziva "osobna iskaznica za strance", nalaze se rubrike u koje se upisuju prezime, ime, spol, državljanstvo, datum rođenja, mjesto rođenja, rok važenja osobne iskaznice za strance i serijski broj, a u donjem lijevom kutu nalazi se rubrika za potpis imatelja osobne iskaznice za strance.
- (2) Na poledini obrasca osobne iskaznice za strance u gornjem lijevom kutu upisuje se jednodimenzionalni bar-kod 39 sa podacima o jedinstvenom matičnom broju stranca, a u desnom gornjem kutu upisuje se dvodimenzionalni bar-kod PDF - 417 sa podacima otiska prstiju i drugim podacima o imatelju osobne iskaznice za strance.
- (3) Na lijevoj strani srednjeg dijela poledine obrasca osobne iskaznice za strance nalazi se utisnut grb BiH, a pored njega u uspravnom položaju u zlatnoj štampi naziv "BiH".
- (4) U središnjem dijelu poledine obrasca osobne iskaznice za strance upisuje se jedinstveni matični broj stranca, datum izdavanja, općina stalnog boravka, naziv nadležnog tijela koje je izdalo osobnu iskaznicu za strance i rubrika "Napomena", a ostali prostor poledine obrasca predstavlja strojarski čitljivu zonu u koju se u obliku slova, brojeva i znakova upisuju podaci koji se mogu elektronski očitati.
- (5) Obrazac osobne iskaznice za strance propisan ovim pravilnikom osigurava Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine. Obrazac osobne iskaznice za strance je sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 13.

Članak 58.

(Izdavanje, zamjena i poništavanje osobne iskaznice za strance)

- (1) Izdavanje, zamjenu i poništavanje osobne iskaznice za strance, vrše u Federaciji BiH kantonalna ministarstva unutarnjih poslova, u Republici Srpskoj Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske i u Brčko Distriktu BiH nadležno tijelo koje funkcionalno djeluje kao državna institucija (u daljnjem tekstu: nadležno tijelo), po mjestu stalnog boravka stranaca.
- (2) Stranac je dužan zamijeniti osobnu iskaznicu za strance u slučaju promjene stalnog boravka ili bilo kojeg podatka sadržanog u obrascu osobne iskaznice za strance, oštećenja izdane osobne iskaznice za strance, kao i u slučaju bitne izmjene lika, nastale kao posljedica fizičkog ili kemijskog djelovanja, bolesti ili biološkog procesa, u roku od 30 dana od dana kada je navedena promjena nastupila.

- (3) Zamijenjena i vraćena osobna iskaznica za strance se poništava bušenjem obrasca. Poništeni obrasci se komisijski uništavaju. O uništenim osobnim iskaznicama za strance sačinjava se zapisnik.
- (4) Fotografija na osobnoj karti za strance mora vjerno prikazivati lik imatelja osobne iskaznice za strance (sa lica - en face) bez šešira, kape ili marame.
- (5) Izuzetno od odredbe stavka 4. ovog članka, stranci koji po običajima zemlje iz koje dolaze nose šešir, kapu ili maramu mogu se fotografirati sa šešikom, kapom ili maramom s tim što čelo ne smije biti pokriveno.
- (6) Bitnom izmjenom izgleda lica zbog koje se osobna iskaznica za strance mora zamijeniti smatraju se trajne izmjene lica nastale usljed fizičkog ili kemijskog djelovanja, bolesti ili prirodnog biološkog procesa, zbog kojih je očigledno onemogućeno ili otežano prepoznavanje na temelju fotografije na osobnoj iskaznici za strance.
- (7) Bitnom izmjenom izgleda u smislu prethodnog stavka smatraju se i razlike u izgledu lica na fotografiji i stvarnog izgleda koji nastanu usljed većih promjena u načinu držanja, dužine i boje kose, brkova ili brade usljed čega je nemoguće ili otežano prepoznavanje sa fotografije na osobnoj karti za strance.

Članak 59.

(Zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za strance)

- (1) Zahtjev za izdavanje i zamjenu osobne iskaznice za strance podnosi se nadležnom tijelu iz članka 58. ovog pravilnika po mjestu stalnog boravka stranca.
- (2) Zahtjev za izdavanje i zamjenu osobne iskaznice za strance podnosi se na obrascu LK-OI-S1, koji je sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 14.
- (3) Uz zahtjev za izdavanje i zamjenu osobne iskaznice za strance prilaže se dokaz o odobrenom stalnom boravku, dokaz o identitetu stranca (putna isprava) i dokaz o uplati propisane pristojbe za izdavanje osobne iskaznice za strance.
- (4) U postupku zamjene osobne iskaznice za strance identitet se dokazuje na temelju ranije izdate osobne iskaznice za strance, a ako iste nema, identitet se dokazuje važećom putnom ispravom.
- (5) Uz zahtjev za izdavanje osobne iskaznice za strance umjesto nestale osobne iskaznice za strance, stranac je dužan priložiti potvrdu o prijavi nestanka, izdanu od strane nadležnog tijela i dokaz da je osobna iskaznica za strance oglašena nevažećom u "Službenom glasniku BiH".

Članak 60.

(Postupak izdavanja osobne iskaznice za strance)

- (1) Po prijemu zahtjeva nadležno tijelo iz članka 58. stavak 1. ovog pravilnika utvrdit će da li je strancu određen jedinstveni matični broj.
- (2) Nakon provedenog postupka iz prethodnog članka strancu će se izdati potvrda o prijemu zahtjeva i preuzimanju osobne iskaznice za strance, na obrascu LK- OI-S2, koji je sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 15.
- (3) Osobna iskaznica za strance izdaje se strancu koji je navršio 18 godina s rokom važenja od 5 godina računajući od dana izdavanja.

(4) Preuzimanje osobne iskaznice za strance potvrđuje se upisivanjem datuma i potpisom službenika i podnositelja zahtjeva na potvrdi iz stavka 2. ovog članka.

(5) Obrazac zahtjeva za izdavanje i zamjenu osobne iskaznice za strance LK- OI-S1 i obrazac potvrde o prijemu zahtjeva i preuzimanju osobne iskaznice za strance LK-OI-S2 osigurava Ministarstvo civilnih poslova otiskane na jezicima konstitutivnih naroda i ispisane latiničnim i ćiriličnim pismom, te na francuskom i engleskom jeziku.

Članak 61.

(Evidencije o osobnim iskaznicama za strance)

(1) O primljenim zahtjevima za izdavanje, odnosno zamjenu osobne iskaznice za strance tijelo nadležno za prijem zahtjeva vodi posebnu evidenciju primljenih zahtjeva "Registar primljenih zahtjeva za izdavanje - zamjenu osobne iskaznice za strance".

(2) Registar se vodi u obliku knjige formata A4-obrazac LK-OI-S3 koja sadrži rubrike: redni broj registra, datum prijema zahtjeva, prezime i ime podnositelja zahtjeva i ime roditelja, dan, mjesec i godina rođenja, serijski broj osobne iskaznice za strance, ime i prezime službene osobe i rubriku "Napomena".

(3) Ako su podaci u registru pogrešno upisani službenik će ih precrtati tako da upis ostane jasan i upisat će točne podatke iznad precrtanih podataka. Registar se zaključuje na kraju kalendarske godine, uvezuje i čuva trajno.

(4) Zahtjevi sa priložima se odlažu po rednom broju i čuvaju pet godina, a zatim se komisijski uništavaju.

(5) Evidencija o izdanim, poništenim i uništenim osobnim iskaznicama za strance vodi se elektronskim putem. Tijela nadležna za izdavanje osobne iskaznice za strance putem elektronske obrade podataka u okviru svoje nadležnosti vode, održavaju i koriste evidenciju o osobnoj iskaznici za strance.

X - OTKAZ BORAVKA

Članak 62.

(Otkaz boravka)

(1) Strancu se otkazuje pravo na boravak iz razloga propisanih člankom 68. i člankom 69. Zakona.

(2) Sukladno odredbi članka 68. stavak 1. točka d) Zakona strancu će se otkazati boravak ako se utvrdi da je sklopio brak ili zasnovao vanbračnu zajednicu ili zasnovao usvojenje djeteta isključivo radi ostvarenja boravka u BiH. Okolnosti koje mogu ukazivati da je brak ili vanbračna zajednica ili usvojenje zasnovano iz interesa su:

a) bračni/vanbračni partneri ne održavaju bračnu/vanbračnu zajednicu,

b) bračni/vanbračni partneri nisu se upoznali prije zasnivanja bračne/vanbračne zajednice,

c) bračni/vanbračni partneri ne daju dosljedno osobne podatke,

d) bračni/vanbračni partneri ne govore jezik koji oboje razumiju,

e) za zasnivanje bračne/vanbračne zajednice data su materijalna sredstva

f) postoje dokazi ranijih brakova ili vanbračnih zajednica iz koristi na strani bilo kojeg bračnog/vanbračnog partnera,

g) neizvršavanje obveza između usvojitelja i usvojenika,

h) postojanje dokaza o zanemarivanju djeteta i

i) drugi dokazi.

(3) Rješenje o otkazu boravka izvršava se nakon što rješenje postane konačno. Rješenjem o otkazu boravka strancu se određuje rok u kojem je stranac dužan napustiti BiH. Rok za napuštanje BiH računa se od dana istjecanja roka za žalbu ako stranac nije izjavio žalbu. Ako je stranac izjavio žalbu, rok se računa od dana prijema odluke po žalbi.

(4) Nakon što rješenje o otkazu boravka postane konačno, preko naljepnice boravka u putnoj ispravi stranca se unosi otisak štambilja "PONIŠTENO", a na stranici na kojoj je unesena naljepnica odobrenja boravka ručno se unosi datum do kojeg je stranac dužan napustiti BiH, pečat i potpis ovlaštene osobe.

(5) Primjerak rješenja o otkazu boravka mora se uložiti u spis predmeta koji se odnosi na zahtjev stranca za odobrenje boravka.

(6) Ukoliko stranac nema putovnicu, o činjenici otkaza boravka Služba sastavlja službenu zabilješku u dva primjerka koju potpisuje stranac i inspektor za strance, jedan primjerak se ulaže u spis predmeta, a drugi se daje strancu i služi kao dokaz na graničnom prijelazu za izlazak iz BiH.

(7) Ako stranac ne napusti BiH u roku koji je određen rješenjem o otkazu boravka, Služba će, sukladno članku 71. stavak 3. Zakona, donijeti zaključak o dozvoli izvršenja rješenja i prinudnim putem izvršiti rješenje.

XI - PRIJAVA BORAVKA STRANCA

Članak 63.

(Boravište i prebivalište)

(1) Boravište je mjesto u BiH u kojem boravi stranac sa odobrenim privremenim boravkom, kao i mjesto u kojem boravi stranac na temelju viznog ili bezviznog boravka.

(2) Prebivalište je mjesto u BiH u kojem se stranac sa odobrenim stalnim boravkom nastanio s namjerom da u njemu stalno živi.

Članak 64.

(Obveza prijave i odjave boravišta i prebivališta)

(1) Prijava boravka stranca u BiH vrši se na obrascu "Prijava boravišta, prijava i odjava prebivališta, odnosno promjena adrese stana" kod organizacijske jedinice Službe ili policije na obrascu koji je sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 16.

(2) Stranac sa odobrenim privremenim boravkom odnosno stranac sa odobrenim stalnim boravkom dužan je prijaviti svaku promjenu adrese stanovanja, u rokovima koji su propisani Zakonom.

(3) Ako se stranac prijavljuje na područje druge organizacijske jedinice Službe, ta jedinica odmah pismeno obavještava organizacijsku jedinicu Službe kod koje stranac ima prethodno prijavu boravka, a u cilju dostavljanja potrebne dokumentacije, a po potrebi i kopije spisa privremenog, odnosno stalnog boravka. Organizacijska jedinica Službe po prijemu obavijesti službeno objavljuje stranca.

(4) Organizacijske jedinice Službe kontinuirano vrše operativne provjere na terenu u pogledu kretanja i boravka stranaca i u slučaju otkrivanja prekršaja poduzimaju mjere propisane Zakonom.

Članak 65.

(Obveznici prijave boravišta stranaca)

(1) Obvezu prijave boravišta stranaca imaju pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge smještaja strancima u roku od 12 sati od trenutka pružanja usluge smještaja. Stranac koji ne koristi usluge smještaja pravnih i fizičkih osoba koje pružaju usluge smještaja ili fizička osoba kod koje je stranac u posjetu, dužna je prijaviti boravište, u roku od 12 sati od trenutka smještaja ako će stranac boraviti u BiH duže od tri dana.

(2) Obveznici prijave boravišta stranaca su pored pravnih osoba registriranih za pružanje usluga smještaja (hoteli i slično) i zdravstvene ustanove i banjska liječilišta koja primaju strance na liječenje, starački domovi, ustanove specijalizirane za smještaj osoba sa posebnim potrebama, školski i studentski domovi, ukoliko stranci borave po osnovu viznog ili bezviznog boravka.

XII - KNJIGA STRANACA

Članak 66.

(Knjiga stranaca)

(1) Pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge smještaja strancima dužne su voditi evidenciju o strancima (u daljnjem tekstu: knjiga stranaca) kojima pružaju usluge smještaja. To su ugostiteljski objekti, prenoćišta, planinarski domovi, banjska liječilišta, starački domovi, ustanove za smještaj osoba sa posebnim potrebama, školski i studentski domovi i slično.

(2) Knjiga stranaca se vodi u obliku knjige vodoravnog formata A-3, čvrstog poveza, sa numeriranim stranicama.

(3) Knjiga stranaca sadrži rubrike za unos slijedećih podataka:

- redni broj,
- prezime i ime stranca,
- spol,
- datum i mjesto rođenja,
- državljanstvo,
- vrsta, broj, rok važenja putne isprave i naziv izdatelja,
- vrsta, broj i rok važenja vize,
- datum i mjesto ulaska u BiH,
- datum i vrijeme prijave stranca u smještajnu jedinicu,
- datum i vrijeme odjave stranca iz smještajne jedinice,
- rubriku "Napomena".

(4) Podaci u knjizi stranaca moraju biti ažurno vođeni i čitko ispisani, a u slučaju pogreške, pogrešku treba precrtati tako da ispravka i pogreška ostaju čitljive.

(5) Knjigu stranaca zaključuje odgovorna osoba na kraju kalendarske godine. Nova kalendarska godina započinje rednim brojem 1 (jedan). Rok čuvanja knjige stranaca je najmanje tri godine.

(6) Obrazac knjige stranaca je sastavni dio ovog pravilnika, Obrazac broj 17.

Članak 67.

(Evidencija o knjigama stranaca)

- (1) Knjigu stranaca ovjerava nadležna organizacijska jedinica Službe po mjestu prebivališta/boravišta, odnosno poslovnog sjedišta davatelja usluge smještaja. Ovjeru vrši organizacijska jedinica Službe tako da na prvoj stranici knjige stranaca upisuje tekst "Izvršena je ovjera knjige stranaca", unosi datum i broj ovjere, broj stranica/listova, naziv organizacijske jedinice Službe s pečatom i potpisom odgovorne osobe u Službi.
- (2) Organizacijska jedinica Službe vodi evidenciju o ovjerenim knjigama stranaca koja sadrži slijedeće podatke: redni broj, naziv i sjedište pravne osobe i ime i prezime odgovorne osobe u pravnoj osobi, odnosno ime, prezime i adresu fizičke osobe, kontakt telefon, datum i broj ovjere knjige stranaca, broj stranica.

Članak 68.

(Obveze davatelja smještaja i kontrola evidencije)

- (1) Pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge smještaja moraju donijeti knjigu stranaca na ovjeru nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe po mjestu sjedišta, odnosno prebivališta/boravišta fizičke osobe.
- (2) Pored evidencije o strancima koja se vodi u knjizi stranaca, pravne i fizičke osobe mogu voditi evidenciju o strancima kojima pružaju usluge smještaja uz suglasnost Službe i putem sustava elektronske obrade podataka. Evidencija koja se vodi putem sustava elektronske obrade podataka mora pružati sve podatke koje sadrži knjiga stranaca. Podaci koji se vode u sustavu elektronske obrade podataka dnevno se izlistavaju, kronološki slažu, te se na kraju kalendarske godine zaključuju, uvezuju i ovjeravaju kod nadležne organizacijske jedinice Službe.
- (3) Pravne i fizičke osobe koje pružaju usluge smještaja strancima dužne su ovlaštenoj službenoj osobi Službe ili policije dati na uvid knjigu stranaca. Prilikom kontrole inspektor za strance, na desnoj stranici knjige, stavlja kratku službenu zabilješku o datumu vršenja kontrole sa potpisom. O izvršenoj kontroli inspektor sastavlja zapisnik i dostavlja ga odgovornoj osobi u pravnoj ili fizičkoj osobi koja pruža usluge smještaja strancima.
- (4) Pored osoba iz članka 66. stavak 1. ovog pravilnika knjigu stranaca dužne su voditi i zdravstvene ustanove, banjska liječilišta, starački domovi, ustanove specijalizirane za smještaj osoba sa posebnim potrebama, te domovi za smještaj učenika i studenata.

XIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 69.

(Obrasci)

Obrasci koji su sastavni dio ovog pravilnika tiskani su latiničnim i ćiriličnim pismom, na službenim jezicima BiH i na engleskom jeziku, ukoliko nije drukčije propisano ovim pravilnikom.

Članak 70.

(Dokumentacija)

- (1) Dokumentacija koja se prilaže uz zahtjeve sukladno odredbama Zakona i ovog pravilnika dostavlja se u original primjerku ili propisno ovjerenom kopiji.

(2) Dokumentacija iz stavka 1. ovog članka koja je na stranom jeziku, dostavlja se sa prijevodom na jednom od jezika u službenoj uporabi u BiH.

Članak 71.

(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena Pravilnika o uvjetima i procedurama ulaska i boravka stranaca ("Službeni glasnik BiH", br. 4/05 i 61/07), Pravilnik o obrascu osobne iskaznice i podacima sadržanim u osobnoj karti za stranca ("Službeni glasnik BiH", br. 17/03), Pravilnik o obrascu zahtjeva za izdavanje i zamjenu osobne iskaznice za stranca, postupku izdavanja i načinu vođenja evidencija o zahtjevima za izdavanje i zamjenu osobnih iskaznica za strance ("Službeni glasnik BiH", br. 17/03).

Članak 72.

(Stupanje na snagu Pravilnika)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-02-258/08
23. rujna 2008. godine
Sarajevo

Ministar
Tarik Sadović, v. r.